Комуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 117 (5791) 23 мая 1937 г., нядзеля ЦАНА 10 КАП.

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Бліскучая перамога совецкіх палярнікаў.
ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Паўночны полюс заваяван намі.
АРТЫКУЛЫ: Абароны трацкісцка-япона-германскіх шпіёнаў і дыверсантаў.
А. Сцяпанаў — Тарфяная прамысловасць БССР у трэцяй пяцігодцы.
ПАДРЫХТОЎКА КОМСАМОЛЬСКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ ДА ВЫБАРАЎ У СОВЕТЫ ПА НОВАЙ ВЫБАРЧАЙ СІСТЭМЕ І НЕДАХОПЫ ПАЛІТЫКА-ВЫХАВАЎЧАЙ РАБОТЫ Ў КОМСАМОЛЕ — Рэзалюцыя III пленума ЦК ВЛКСМ па дакладу тав. Косарава.
ВЕРШ: Андрэй Александровіч — Ляцелі мужныя...
На партыйных канферэнцыях.
ЗА РУБЯЖОМ: Водгукі замежнага друку на перамогу совецкіх палярнікаў; Англія адбівае пераміра ў Іспаніі; Вырашчэнне тайных фашысцкіх арганізацый у Іспаніі; Суд над «паветранымі» бандытамі; Напярэдадні сесіі Совета Лігі Нацый; Гнусная дзейнасць рэнегата Дорыо.

ПАЎНОЧНЫ ПОЛЮС ЗАВАЯВАН НАМІ!

Паведамленне аб выдатнай перамозе совецкіх палярнікаў, якое друкуецца сёння ў «Праўдзе», [illegible]

[illegible]

...савалі нават самыя смелыя лятуценнікі Поўначы, не спалохала, а акрыліла большэвікоў - палярнікаў.

Яны сталі вырашаць яе з гонарам і мужнасцю, нашы слаўныя лётчыкі, бясстрашныя маракі, мужныя зімоўшчыкі, партыйныя і непартыйныя работнікі Поўначы.

Іх выдатная работа — узор скромнага, але няўхільнага выканання свайго доўга перад радзімай, якая даверыла ім паўночныя фарпасты соцыялізма, — заўсёды служыла прадметам зачаравання і павагі грамадзян нашай краіны.

Экспедыцыі «Седова», «Сібіракова», «Чалюскіна», «Літке» былі першымі сме[illegible]

[illegible]

...пункце зямнага шара. Мы захоплены іх мужнасцю і беззаветнай рашучасцю, іх большэвіцкай настойлівасцю ў барацьбе з суровымі перашкодамі прыроды. Мы шлем гарачае большэвіцкае прывітанне мужнаму начальніку экспедыцыі Отто Юльевічу Шміту бясстрашным лётчыкам Вадап'янаву, Бабушкіну, Спірыну і іх экіпажу. Мы жадаем першым жыхарам полюса таварышам Папаніну, Крэнкелю, Фёдараву і Шыршову шчаслівай зімоўкі, паспяховага выканання пастаўленых задач, бадзёрасці і здароўя. За іх геraічнай работай з хваляваннем і гордасцю будзе сачыць уся краіна.

„Правда“

БЛІСКУЧАЯ ПЕРАМОГА СОВЕЦКІХ ПАЛЯРНІКАЎ

З ПЕРАМОГАЙ, ТАВАРЫШЫ!

[illegible]

В. П. ЧКАЛАЎ.
Герой Совецкага Саюза.

РАДАСНАЯ ВЕСТКА

БАРЫСАЎ, 22 мая. (Кар. «Звязды»). [illegible]

Перапоўнены пачуццём гордасці за нашу радзіму

[illegible] ...вацца слязамі радасці і захаплення. Я перапоўнен пачуццём гордасці за нашу радзіму, за нашых выдатных мужных людзей.

Народны артыст Саюза ССР
В. І. НЕМІРОВІЧ-ДАНЧЭНКА.

ВЕЛІЧ І СІЛА СОВЕЦКАЙ НАВУКІ І ТЭХНІКІ

[illegible]

Старшыня Цэнтральнага Совета Асоавіяхіма ЭЙДЗМАН.

АКАДЭМІЯ НАВУК СССР — ЗАВАЁЎЦАМ ПОЛЮСА

[illegible]

(БЕЛТА).

АНДРЭЙ АЛЕКСАНДРОВІЧ

ЛЯЦЕЛІ МУЖНЫЯ

Ляцелі мужныя, імчалі ім зоры,
Ляцелі над пургой, над ледзяным прасторам, —
Табе, Паўночны полюс, іх дар, — чырвоны сцяг,
Прывезены з Крамля на лётных крылах.

Героі-лётчыкі натхнёна правады...
І, як разведчыкі, у невядомы шыр
Яны ляцяць, ляцяць. Адважны іх палёт
Як шчасце ў сэрцах носіць радасны народ.

Шляхі пракладзены праз ледзяныя горы,
Вароты зведзены Паўночнага прастора;
Аб чым так марылі народы ў вякі —
Зрабілі байцы-большэвікі!

22-V-37 г.

ПРАЦУЙЦЕ НА СЛАВУ РАДЗІМЫ!

[illegible] ...полюс, да якога не ступала чалавечая нага, заваёван совецкім народам. На «краі зямлі» палыхае сцяг маёй радзімы. Якая гордасць і радасць! Якая здзіўляючая сіла ў нашай совецкай авіяцыі! Гэта яна не [illegible]

[illegible] ...мужным сталінскім лётчыкам, пераможцам ледзяныя пустэльні суровай Арктыкі! Працуйце на славу радзімы!

Народны паэт рэспублікі
ЯКУБ КОЛАС.

ПРЫВІТАННЕ ПЕРАМОЖЦАМ!

[illegible]

Герой Совецкага Саюза АРМАН.

СЛАВА ГЕРОЯМ

[illegible]

Орденаносцы: СТАХАНАЎ, ДЗЮКАНАЎ, ПЕТРОЎ, МОЛАСТАЎ, КАРТАШОЎ, РАБАШАПКА.

Сталіно, 22-V.

Ваш прыклад натхняе нас

[illegible] ...«выдатна».

Шлем гарачае прывітанне адважным заваёўцам Паўночнага полюса.

(З рэзалюцыі мітынга інструктароў і вучлётаў Менскага аэраклуба).

ВОДГУКІ ЗАМЕЖНАГА ДРУКУ НА ПЕРАЛЕТ К ПАЎНОЧНАМУ ПОЛЮСУ

ЗША

Н'Ю-ЁРК (буйнейшы цэнтр ЗША), 22 мая. (БЕЛТА). Увесь друк ЗША на вялікім месцы публікуе паведамленне аб выдатнай перамозе совецкіх палярнікаў, якія высадзіліся на Паўночным полюсе.

Газеты «Н'ю-Ёрк таймс» і «Геральд трыбюн» змясцілі ў сваіх першых выданнях паведамленне агенцтва Асашыэйтэд прэс, якое пачынаецца наступным чынам:

«Адважнымі совецкімі лётчыкамі зроблена першая пасадка на Паўночным полюсе. Гэтым выключным поспехам увянчалася старанная падрыхтоўка, якая вялася на працягу некалькіх год совецкімі вучонымі і авіятарамі ў мэтах устанаўлення паветранай базы на Паўночным полюсе і выканання праграмы палярных даследаў пры дапамозе авіяцыі. Паветраная база на Паўночным полюсе праектуецца ў якасці неабходнай прадпасылкі мяркуемага паветранага шляху паміж Масквой і Сан-Франциско праз Паўночны полюс.

***

Н'Ю-ЁРК, 22 мая. (БЕЛТА). Вядомы даследчык Арктыкі Стэфенсон, старшыня «Клуба даследчыкаў», у гутарцы з карэспандэнтам ТАСС заявіў, што совецкая арктычная экспедыцыя мае найвялікшае значэнне для авіяцыі і навукі. «Усе даследчыкі ва ўсім свеце,—указаў Стэфенсон,—будуць захоплены духам совецкіх лётчыкаў і тым, як яны ажыццявілі свой пералёт.

Я лічу, што стварэнне станцыі каля Паўночнага полюса мае вялікае значэнне для метэаралогіі і, значыць, для авіяцыі».

АНГЛІЯ

ЛОНДАН. Увесь англійскі друк адзначае бліскучую перамогу совецкіх палярнікаў, дасягнуўшых Паўночнага полюса. З прычыны позняга атрымання першых паведамленняў толькі некалькі ранішніх газет паспелі забяспечыць паведамленне з Масквы кароткімі каментарыямі. У каментарыях газеты падкрэсліваюць велізарную навуковую каштоўнасць назіранняў, якія будуць праведзены групай зімоўшчыкаў на Паўночным полюсе. Газеты ўказваюць таксама, што Совецкі Саюз зрабіў яшчэ адзін паспяховы крок да ўстанаўлення палярнай паветранай лініі з Совецкага Саюза ў ЗША.

ЯПОНІЯ

ТОКІО, 22 мая. (БЕЛТА). Пасадка на Паўночным полюсе самалёта «СССР Н-170» выклікала незвычайна вялікую цікавасць з боку ўсяго японскага друку. Сёння ў вячэрніх выданнях газет прыводзяцца падрабязныя паведамленні аб экспедыцыі тав. Шмідта. У загалоўках падкрэсліваецца, што «заваяванне Паўночнага полюса з'яўляецца гістарычным трыумфам совецкай навукі».

Паведамляючы аб пасадцы самалёта Вадап'янава на Паўночным полюсе, агенцтва Домей Цусін піша: «У гісторыю даследавання Арктыкі запісана новае бліскучае дасягненне». Газета «Асахі» піша: «Совецкі самалёт заваяваў Паўночны полюс, зрабіўшы адважную пасадку на ільдах».

Газета «Міяко» ў загалоўку адзначае, што «паветраны атрад совецкай экспедыцыі бліскуча заваяваў Паўночны полюс».

Завяршыць веснавую сяўбу ў кожным соўгасе, калгасе, брыгадзе

НЯМА БАРАЦЬБЫ ЗА ЯКАСЦЬ

У калгасе «Чырвоная Змена», Шаршунскага сельсовета, Заслаўскага раёна, няма барацьбы за ўраджай, за высокаякаснае правядзенне веснавой сяўбы.

Якасць сяўбы ў гэтым калгасе ігнаруецца. Большасць зернавых культур пасеяны на дрэнна апрацаванай глебе, ўладнавор. Насенне вікі было зацвілае і зараз мае нізкую ўсхожасць.

Асабліва дрэнна праходзіць сяўба ў трэцяй брыгадзе, дзе брыгадзірам працуе Страліцкі Янка. На плошчы двух гектараў насенне гароху не задзелана, 15 проц. яго ляжыць на паверхні. Усходы зусім рэдкія.

Намеснік старшыні калгаса (ён-жа інспектар па якасці) Р. Кажура не правярае якасці сяўбы. Прыёмка засеяных участкаў зусім не праводзіцца. Ні старшыня калгаса Глебка Уладзімір, ні брыгадзіры не выконваюць пастановы агульнага схода калгаснікаў аб тым, што кожны засеяны ўчастак павінен быць прыняты па акту.

Пасадка бульбы запягваецца. Больш таго, тут мяркуюць правесці пасадку бульбы на дрэнна апрацаванай глебе, якая з восені не была ўзнята пад зябліва. Гной пад бульбу не вывезен, ляжыць у хлявах. Той-жа гной, што быў вывезен зімой, знаходзіцца ў кучах, псуецца.

Для поўнага выканання плана сяўбы ў калгасе нехапае насення лубіна і сэрадэлы. Праўленне калгаса нікольկі не паклапацілася, каб набыць нехапаючае насенне.

Увесь час сяўбы зусім слабая дысцыпліна. На работу не выходзіць большасць жанчын. Яслі для дзяцей да гэтага часу не адкрыты.

Старшыня калгаса Глебка замест таго, каб наладзіць дысцыпліну, груба абыходзіцца з калгаснікамі, на кожным кроку лае іх. Глебка груба парушае сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі, зусім не кіруе веснавой сяўбой.

Т.

НЕ ЗАСЕЯЛІ ЯШЧЭ 7 ТЫСЯЧ ГЕКТАРАЎ

Уваравіцкі райком партыі і райвыканком палічылі, што ў гэтым годзе аб сяўбе асабліва турбавацца не трэба. Сакратары райкома партыі тт. Фрыдман і Куксін, старшыня райвыканкома т. Ісачанка з самага пачатку самаўхіліліся ад кіраўніцтва сяўбой у калгасах і гэтую адказнейшую работу яны цалкам усклалі на райземаддзел і МТС. У выніку раён заняў у БССР 73 месца, выканаўшы на 15 мая план сяўбы толькі на 70,6 проц. Не засеяна яшчэ 7 тысяч гектараў. Асабліва зрываецца пасадка бульбы і сяўба вікі. Патрэбна яшчэ пасадзіць 1.550 гектараў бульбы, пасеяць 1.385 гектараў вікі на сена і 1.820 гектараў канюшыны.

Ахову насення ў калгасах не арганізавалі, пасенная бульба раскрадаецца. У калгасе «Чырвоная плошча» (старшыня Шмідаў) былы брыгадзір Валовікаў Уладзімір пры пераборцы ўкраў больш 60 пудоў бульбы. Гледзячы на яго, калгаснікі таксама пачалі расцягваць насенную бульбу. Зараз у калгасе вялікі недахват бульбы і замест 180 гектараў пасаджана толькі 25 гектараў.

У калгасах «Чырвоны шлях», імя Будзённага, «Комунар» гной пад бульбу ў зімовы час не вывозілі, а зараз затрымліваецца пасадка. Гэтым калгасам патрэбна пасадзіць па 200—250 гектараў бульбы, а на 15 мая пасадзілі ад 10 да 30 гектараў.

Парушэнне аграправіл у калгасах—масавае з'явішча. Селекцыйны лён павінен сеяцца спецыяльнымі ільнянымі сеялкамі, а ў калгасе «Новае жыццё» засеялі яго дыскавымі трактарнымі сеялкамі і насенне загналі на 8 сантыметраў у зямлю.

У калгасах «Рухавік», «Чырвоная завідаўка», імя Молатава, «Авангард» зернавыя сеялі ручным спосабам, а сеялкі не скарыстоўваліся. У калгасе «Рухавік» 5 гектараў засеянага аўса не баранавалі больш тыдня.

У калгасах «Комінтэрн», «Чырвоная плошча», «Маліннік», імя Варашылава пасеялі па 5—10 гектараў бульбы па няўгноенай плошчы. Апрача гэтага пры сяўбе дапускаюць вялікія агрэхі, бульбу садзяць на адлегласці 50—60 сантыметраў, замест 25—30 сантыметраў. Замест нормы высеву 25—27 цэнтнераў на гектар, садзяць па 14—15 цэнтнераў.

Аграномы МТС Равінскі і Маркаў і старшы аграном райземаддзела Гаўруковіч стараюцца змазаць гэтыя факты.

Абураючы факт шкодніцтва выявіўся ў местачковым калгасе «Прасвет». Тут па распараджэнню старшыні калгаса Аўраменкі засеялі 115 гектараў яравой пшаніцы гнілым, пратухлым і неправераным на ўсхожасць насеннем. Пшаніца ўзышла толькі на 20—25 працэнтаў. Усю плошчу прыходзіцца перасеяць. Такім-жа насеннем засеялі 45 гектараў аўса, які таксама не ўзышоў. Бульбу тут садзяць на адлегласці 75—80 сантыметраў радок ад радка.

У гэтым-жа калгасе на работу большасць калгаснікаў не выходзяць, а тыя, якія і выходзяць, то вельмі позна: у 10—11 гадзін дня. Быў тут упаўнаважаны ад райкома і райвыканкома т. Амосаў, але ён, а таксама і загадчык райземаддзела т. Гольдзін і дырэктар МТС т. Данчанка не пацікавіліся ходам сяўбы ў гэтым калгасе, спадзяваліся, што паколькі калгас знаходзіцца ў самым цэнтры раёна, то ён з сяўбой будзе перадавым.

Кіраўніцтва раёна лічыць, што зернавыя культуры і лён адсеялі, але ёсць яшчэ каля 10 калгасаў, якія па 10 і больш гектараў недасеялі гэтых культур. Яны хаваюцца за сярэднімі лічбамі па раёну. Толькі адзін калгас «Чырвоная ліпа», недасеяў каля 50 гектараў, але гэта нікога ў раёне не турбуе.

РК КП(б)Б і РВК да гэтага часу яшчэ не пераключыліся на аператыўнае кіраўніцтва сяўбой. Кіраўнікі раёна штодзённа бываюць у калгасах і сельсоветах, але больш 10—15 мінут нідзе не затрымліваюцца. Вылучаныя ўпаўнаважаныя па сяўбе у сельсоветы і калгасы ў большасці займаюцца гастралёрствам, а не канкрэтнай дапамогай калгаснікам.

САЛОДКІН.

ВОРЫВА ПАПАРАЎ НЕ АРГАНІЗАВАНА

У калгасах Баршчэўскага сельсовета, Камарынскага раёна, поўным ходам ідзе ворыва папараў. На 20 мая тут ўзарана 218 гектараў. Прыступілі да ворыва папараў калгасы Верхне-Жараўскага сельсовета.

З поспехам маглі-б разгарнуць ворыва папараў і калгасы іншых сельсоветаў, тым больш, што пераважная большасць іх закончыла веснавую сяўбу (за выключэннем грэчкі). Не гледзячы на гэта, у 14 сельсоветах раёна да ворыва папараў яшчэ не прыступалі. Такое становішча, галоўным чынам, тлумачыцца бесклапотнасцю і недаацэнкай значэння маёскага папару для будучага ўраджаю з боку райземаддзела і МТС. (БЕЛТА).

ПЕРАВЫКОНВАЮЦЬ НОРМЫ НА ПРАПОЛЦЫ

Калгас «Чырвоны барацьбіт», Горкаўскага сельсовета, першым у Чэрвеньскім раёне скончыў сеяць зернавыя і бульбу. Зараз разгортваецца масавая праполка. Праполата 35 гектараў азімага жыта, 12 гектараў азімай пшаніцы.

На праполцы працуе 18 жанчын якія арганізаваны ў 5 звенняў. Паміж звеннямі і асобнымі калгасніцамі разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва на якасць. Перадавым ідзе звяно т. Шут Агапы. Правільна расстаўлена сіла, уведзена індывідуальная здзельшчына. Калгасніцы Ладуцька Вольга, Ганчарык Марфа, Тапырык Мар'я і Шут Ганна сістэматычна перавыконваюць дзённыя нормы.

17 мая жанчыны пераключыліся на праполку яравой пшаніцы. Таксама ў калгасе ўжо два разы прапалолі кок-сагыз.

СЕРГІЕНЯ.

ПАДРЫХТОЎКА КОМСАМОЛЬСКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ ДА ВЫБАРАЎ У СОВЕТЫ ПА НОВАЙ ВЫБАРЧАЙ СІСТЭМЕ І НЕДАХОПЫ ПАЛІТЫКА-ВЫХАВАЎЧАЙ РАБОТЫ Ў КОМСАМОЛЕ

Рэзалюцыя III Пленума ЦК ВЛКСМ па дакладу тав. Косарэва

Увядзенне новай Канстытуцыі Саюза ССР азначае карэнны паварот у рабоце ўсіх арганізацый ВЛКСМ. Сутнасць гэтага павароту заключаецца ў яшчэ большым уцягненні моладзі ў палітычнае жыццё краіны, у работу па кіраванню дзяржавай, ва ўзмацненні палітычнай актыўнасці моладзі.

Гэта абавязвае ВЛКСМ да карэннага паляпшэння ўсёй сваёй палітыка-выхаваўчай работы сярод моладзі і ўзмацняе адказнасць комсамола перад ВКП(б) за арганізацыю і за правільнае палітычнае кіраўніцтва ўсёй моладдзю СССР. Ленінскі комсамол у сувязі з выбарамі ў Советы па новай выбарчай сістэме абавязан у яшчэ большай меры ўзначаліць палітычную актыўнасць моладзі, быць на чале моладзі і яшчэ шчыльней згуртаваць яе вакол ВКП(б) і совецкай улады.

Ці гатоў зараз комсамол да гэтага? Не, не гатоў!

Што перш за ўсё патрабуецца ад комсамола, каб ён мог быць на чале моладзі ў надыходзячых выбарах у Советы?

1) Для гэтага сам ленінскі комсамол ва ўсёй сваёй рабоце павінен праводзіць разгорнутую дэмакратыю і сурова захоўваць асновы дэмакратычнага цэнтралізма, як гэтага патрабуе статут ВЛКСМ. Для гэтага ленінскі комсамол павінен праводзіць сапраўдную выбарнасць знізу даверху сваіх кіруючых органаў, поўнасцю забяспечыць крытыку і самакрытыку недахопаў сваёй работы, павінен праводзіць справаздачнасць комсамольскіх органаў перад комсамольскімі масамі.

Ці перабудаваўся комсамол поўнасцю на гэты дэмакратычны лад? Не!

Замест устаноўленай статутам комсамола выбарнасці ўсіх комсамольскіх органаў, шырока распаўсюджана шкодная для справы выхавання моладзі практыка кааптацыі ў члены камітэтаў. Зацвярджэнне комсамольскіх работнікаў на выбарных пасадах і зняцце іх з работы часта адбываюцца без удзелу комсамольцаў, за спіной у іх. Справа дайшла да таго, што бюро сталінградскага і куйбышэўскага абкомаў комсамола без пленума абкома кааптавалі нікім не абраных работнікаў у склад бюро абласнога камітэта.

Пры выбарах комсамольскіх органаў самакрытыка адсутнічае, кандыдатуры ў члены камітэтаў абмяркоўваюцца на рознага роду папярэдніх нарадах і толькі фармальна на сходах і канферэнцыях; галасаванні праходзяць спісам, а не персанальна.

Пленумы камітэтаў збіраюцца рэдка. Работа многіх пленумаў падменена работай іх бюро. Сціраецца грань паміж Пленумам камітэта і звычайнай, штодзённай нарадай.

Замест цярплівага растлумачэння задач выхавання моладзі і практычнай дапамогі комсамольскім работнікам, ва многіх арганізацыях комсамола пераважаюць адміністраванне, вокрыкі і беспрычыннае накладанне рознастайных спагнанняў. Крытыка і самакрытыка прыглушаліся і замяняліся параднасцю, шуміхай і зазнайствам. Да голасу комсамольцаў кіруючыя работнікі не прыслухоўваліся. Камітэты перад комсамольцамі не адчытваліся.

Усё гэта немінуча тармазіла рост актыўнасці комсамольцаў, пазбаўляла членаў ВЛКСМ іх законных праваў удзелу ў жыцці комсамола, кантролю над работай сваіх камітэтаў і тым самым правільныя ўзаемаадносіны паміж кіраўнікамі і комсамольцамі былі парушаны.

Дэмакратычны цэнтралізм фактычна аказаўся падменены свайго роду бюракратычным цэнтралізмам, што прывяло да абюракрачвання многіх комсамольскіх актывістаў, да адрыву іх ад мас комсамольцаў, да адрыву апаратаў камітэтаў ад комсамольцаў і тым больш ад несаюзнай моладзі.

Гэтыя буйнейшыя арганізацыйныя недахопы і нездавальняючае становішча палітычнай работы ў комсамоле, адсутнасць належнай палітычнай пільнасці, самазаспакоенасць, недахоп сур'ёзнай праверкі людзей пры іх вылучэнні на работу, залішняя даверлівасць аблягчылі пранікненне ў асобныя комсамольскія арганізацыі замаскіраваных трацкісцкіх, бухарынскіх і іншых двурушнікаў.

Толькі ў сілу, галоўным чынам, гэтых прычын стала магчымай трацкісцкая работа заклятага ворага народу Ерафіцкага, які прабраўся на пасаду першага сакратара Азова-чорнаморскай краявой арганізацыі комсамола і здолеў беспрашкодна падабраць вакол сябе людзей, якія разам з ім вялі скрытую падрыўную работу супроць совецкай улады і ВКП(б).

2) Засвоіўшы, што выхаваўчая палітычная работа з'яўляецца, згодна рашэння X з'езда, галоўнай, комсамольскія арганізацыі практычна ўсё яшчэ далёкі ад здавальняючага выканання гэтай задачы. Кіруючыя комсамольскія камітэты і іх работнікі не зрабілі цэнтрам сваёй увагі гэту работу, лічачы за лепшае займацца чым хочуць, толькі не прапагандай, цалкам здаючы гэту работу часта дрэнна падабраным і дрэнна падрыхтаваным прапагандыстам. Многія першыя сакратары абласных камітэтаў і ЦК комсамола нацрэспублік, многія сакратары гаркомаў і райкомаў замест таго, каб самім узнімаць свой палітычны ўзровень, топяцца ў рознастайных пасяджэннях і канцылярскай перапісцы, паказваючы з сябе ўжо ўсёведаючых кіраўнікоў.

Чым вытлумачыць, што ў комсамольскіх арганізацыях да гэтага часу на справе яшчэ не зроблен паварот да работы па комуністычнаму выхаванню моладзі?

Як відаць, тым, па-першае, што комсамольскія кіраўнікі да гэтага часу яшчэ не набылі густу да палітычнай выхаваўчай работы, імкнучыся затрымацца на ранейшых пазіцыях, займаюцца агульным кіраўніцтвам ва ўсякіх пытаннях.

Па-другое, тым, што многія кіраўнікі комсамольскіх арганізацый вельмі часта людзі палітычна малаграматныя, а галоўнае, бясклопатныя ў сэнсе ліквідацыі свайго палітычнага адставання. Будучы ў такім становішчы, гэтыя кіраўнікі комсамола бездапаможныя і няздольныя весці палітычнай работы сярод комсамольцаў, а часам проста баяцца ісці ў асяроддзе комсамольцаў, гурткі, школы, каб не паказаць там перад радавымі комсамольцамі сваю палітычную адсталасць.

Замест таго, каб займацца асноўнай справай — палітычным выхаваннем моладзі, яшчэ да гэтага часу комсамольскія арганізацыі бяруць на сябе работу дзяржаўных устаноў і многіх грамадскіх арганізацый, у тым ліку і гаспадарчых, механічна дубліруюць іх работу, а часам і проста падмяняюць. Замест таго, каб весці вядомую частку работы сярод моладзі праз органы Асоавіяхіма, аддзелы народнай асветы, аховы здароўя, фізкультурныя арганізацыі і інш., комсамольскія камітэты, асабліва ў сельскіх раёнах, часамі лічаць за лепшае працаваць за іх.

У радзе арганізацый, у асаблівасці на Украіне, штодзённая работа часта падмянялася рознастайнымі надуманымі «масавымі мерапрыемствамі», злётамі, якія не маюць ніякага выхаваўчага значэння, а тым больш палітычнага сэнсу, і разлічаны толькі на знадворны эфект.

Ясна, што такое становішча прывяло да таго, што многія комсамольскія кіруючыя работнікі тым самым перасталі быць палітычнымі работнікамі партыі сярод моладзі, гублялі большэвіцкае чуццё, аблягчаючы гэтым работу ворагаў у комсамоле і іх пранікненне ў асяроддзе моладзі.

3) Большэвікі лічаць, што «лозунг самакрытыкі з'яўляецца асновай нашага партыйнага дзеяння, сродкам умацавання пролетарскай дыктатуры, душой большэвіцкага метада выхавання кадраў». (Сталін). Як відаць, многія комсамольскія актывісты ўсё яшчэ не разумеюць гэтага. Ці не таму дзелавая работа пленумаў розных камітэтаў і актываў гэтымі, з дазволу сказаць, «актывістамі» ператвараецца ў арэну для хвалебных парадных прамоў і ўшанаванняў мнімых заслуг сваіх кіруючых работнікаў, у арэну нудлівых, шумлівых прывітанняў і рапартаў? Уся гэта чужая, праціўная большэвізму практыка стварала бачымасць добрага становішча, забівала пачуццё ўсякай пільнасці і ніяк ужо не садзейнічала разгортванню крытыкі і самакрытыкі.

Большэвіцкая скромнасць з'яўляецца прасцейшым патрабаваннем да комсамольскага кіраўніка, а падобныя пленумы і нарады актываў выхоўвалі ў адных зусім чужыя большэвізму якасці падхалімства і чынапаважання, а ў другіх — пачуццё ганарыстасці і непамернага зазнайства.

4) Да вылучэння новага актыва, новых растучых людзей многія комсамольскія работнікі і камітэты падыходзяць фармальна, бюракратычна.

У ацэнцы здольнасцей работнікаў пераважаюць дзялецкія меркаванні, а палітычным тварам работніка, высвятленнем таго, наколькі ён аддан партыі, часта не цікавяцца. Многія кіруючыя работнікі комсамола сваё няведанне кадраў маскіруюць лямантам аб недахваце людзей на месцах, а карпатлівую работу па выхаванню і вылучэнню актыва знізу падмяняюць падборам «сваіх людзей», прыяцеляў і землякоў, людзей адданых ім асабіста, мастакоў па ўсхваленню заслуг сваіх кіраўнікоў. Пры такім «сямейным» падборы кіруючых кадраў не можа быць і гутаркі аб крытыцы і самакрытыцы. У падабраным такім спосабам камітэце будуць панаваць поўны спакой, абыякавасць і сямейственасць і разам з тым загніванне.

5) Уся работа ленінскага комсамола мае адну мэту — выхаванне маладых людзей у духу комунізма, у духу адданасці комуністычнай партыі і яе сталінскаму Цэнтральнаму Камітэту. У комсамоле больш, чым у якой-небудзь іншай грамадскай арганізацыі павінен праяўляцца самы чулы, самы ўважлівы і клапатлівы таварыскі падыход да людзей, прычым не да людзей наогул, а да кожнага маладога чалавека ўпасобку. Без гэтага не можа быць і гутаркі аб якім-небудзь выхаванні. Многія-ж комсамольскія кіраўнікі аб гэтай галоўнай умове выхавання забыліся і ў якасці мер спагнання прымяняюць толькі адну крайнюю — выключэнне. Ім зусім не цяжка, не разабраўшыся ў справе, не пагаварыўшы з тым або іншым комсамольцам, выключыць яго, і нават часам завочна, з комсамола; накласці на яго і зноў такі часам завочна, спагнанне. Некаторыя кіраўнікі комсамола, мабыць, думаюць, што паколькі комсамол з'яўляецца многамільённай арганізацыяй, то нічога не здарыцца, калі з яго радоў будзе выключана адна—другая сотня, а то і тысячы комсамольцаў. Такі падыход да лёсу маладых людзей супярэчыць усёй сутнасці комсамола як арганізацыі выхавання і з'яўляецца шкодным, небольшэвіцкім падыходам. Яны забываюць, гэтыя маладыя бюракраты, што такімі беззаконнымі, валавымі, бяздушнымі адносінамі да маладых людзей яны шкодзяць справе выхавання моладзі, ствараючы нездавальненне і азлобленасць у няправільна выключаемых таварышоў; яны забываюць аб тым, што трацкісцкія двурушнікі і іншыя варожыя элементы падхватваюць гэтых азлобленых таварышоў, іграюць на іх настроях і цягнуць іх за сабой.

6) Асабліва слаба яшчэ палітычная і арганізацыйная работа комсамола ў вёсцы. Замест таго, каб пасля рашэнняў X з'езда ВЛКСМ сур'ёзна заняцца ўмацаваннем комсамольскай арганізацыі ў калгасах, абкомы і крайкомы комсамола ўсё яшчэ абмяжоўваюць сваю работу, галоўным чынам, прамысловымі прадпрыемствамі. Таму не выпадкова, што ў радзе абласных і краявых арганізацый замест росту колькасці комсамольцаў, у калгасах атрымалася змяншэнне, замест павелічэння пярвічных калгасных комсамольскіх арганізацый атрымалася зніжэнне, а палітычная і арганізацыйная работа пярвічных комсамольскіх арганізацый у калгасах прадастаўлена самой сабе. Гэтыя адносіны кіраўнікоў комсамольскіх арганізацый да такой важнейшай задачы, як пастаянная дапамога і кіраўніцтва сельскімі арганізацыямі комсамола, можна вытлумачыць толькі прамой недаацэнкай усёй важнасці і неабходнасці росту комсамола ў вёсцы, узмацнення яго палітычнага ўплыву на шматлікую сельскую моладзь і, з другога боку, жаданнем кіраўнікоў працаваць там, дзе лягчэй.

Перамаганне ўсіх гэтых асноўных недахопаў арганізацыйнай і палітыка-выхаваўчай работы ў комсамоле з'яўляецца галоўнай умовай таго, што комсамол зможа стаць на чале ўсёй совецкай моладзі ў надыходзячых выбарах у советы, быць актыўным арганізатарам моладзі вакол ВКП(б) і совецкай улады.

Выходзячы з гэтага, пленум ЦК ВЛКСМ пастанаўляе:

I.

1. Ліквідаваць практыку кааптацый у члены камітэта і поўнасцю аднавіць, у адпаведнасці са статутам ВЛКСМ, выбарнасць кіруючых органаў комсамола.

2. Забараніць пры выбарах комсамольскіх органаў галасаванне спісам. Галасаванне праводзіць па кожнай асобнай кандыдатуры, забяспечыўшы за комсамольцамі неабмежаванае права адводу кандыдатаў і крытыку апошніх.

3. Устанавіць пры выбарах комсамольскіх органаў, пачынаючы ад выбару камітэта пярвічнай арганізацыі і канчаючы выбарамі ЦК ВЛКСМ, закрытае (тайнае) галасаванне.

4. Аднавіць справаздачнасць комсамольскіх камітэтаў перад комсамольцамі ў адпаведнасці са статутам ВЛКСМ. Пры правядзенні справаздач, а роўным чынам і ва ўсёй рабоце комсамола, поўнасцю забяспечыць крытыку і самакрытыку недахопаў работы комсамола і яго кіруючых органаў.

II.

1. Асудзіць практыку недаацэнкі палітычнай, прапагандысцкай работы ў комсамоле.

Задача палітычнага выхавання кадраў, авалоданне большэвізмам, высунутая таварышам Сталіным, з'яўляецца для комсамола галоўнай. Іменна моладзі больш, чым каму-небудзь, неабходна авалодваць большэвізмам.

2. Пленум ЦК ВЛКСМ рашуча асуджае настроі палітычнай бясклопатнасці і дабрадушнасці сярод вядомай часткі комсамольскіх работнікаў, якія зводзяцца да недаацэнкі галоўнай палітычнай задачы — выкрыцця і выкаранення ўсіх і ўсякіх двурушнікаў.

Пленум ЦК ВЛКСМ лічыць неабходным для ўсіх арганізацый комсамола вядзенне энергічнай работы ў асяроддзі комсамольскай і некомсамольскай моладзі па растлумачэнню ўрокаў здрадніцкай, шпіёнскай і шкодніцкай дзейнасці трацкісцкіх япона-нямецкіх агентаў, бухарынцаў і іншых двурушнікаў, адточваючы рэволюцыйную пільнасць у моладзі, выхоўваючы яе ў духу нянавісці, нецярпімасці і баявітасці да ўсякіх спроб антысовецкай дзейнасці і агітацыі і даючы неадкладны энергічны адпор варожым элементам, хто-б яны ні былі і пад якім-бы выглядам яны ні выступалі.

3. Устанавіць, што пытанням пастаноўкі вывучэння ленінізма, вывучэння асноўных момантаў гісторыі ВКП(б), арганізацыі справы прапаганды і штодзённай палітычнай работы сярод комсамольцаў і несаюзнай моладзі павінна быць падначалена дзейнасць усіх камітэтаў ВЛКСМ і ўсяго комсамольскага актыва.

4. Аднавіць абмеркаванне пытанняў бягучай палітыкі, а таксама пытанняў замежнага і ўнутранога становішча СССР на сходах пярвічных арганізацый і комсамольскіх актываў і на сходах моладзі.

5. Абавязаць усе комсамольскія арганізацыі ўзмацніць кіраўніцтва комсамольскімі газетамі, журналамі, усім комсамольскім друкам, укамплектаваць рэдакцыі партыйна вытрыманымі, кваліфікаванымі работнікамі і павысіць значэнне комсамольскага друку ва ўсёй выхаваўчай рабоце ВЛКСМ.

6. Абавязаць сакратароў пярвічных комсамольскіх камітэтаў на працягу 2 месяцаў; сакратароў райкомаў, гаркомаў і акругкомаў — на працягу 4 месяцаў, першых сакратароў гаркомаў, абкомаў, крайкомаў і ЦК комсамола нацрэспублік — на працягу 6 месяцаў падабраць і падрыхтаваць для сябе двух сваіх намеснікаў, здольных сапраўды іх замяняць з тым, каб намеснікі сакратароў пярвічных арганізацый комсамола зацвярджаліся на бюро райкомаў, намеснікі сакратароў райкомаў негарадскіх — зацвярджаліся на бюро абкомаў, крайкомаў; намеснікі сакратароў гарадскіх райкомаў — зацвярджаліся на бюро гаркома з паведамленнем спісу ў ЦК ВЛКСМ; намеснікі сакратароў гаркомаў, абкомаў, крайкомаў і ЦК комсамола нацрэспублік — зацвярджаліся ЦК ВЛКСМ.

Даручыць бюро ЦК распрацаваць далейшыя меры для палітычнай перападрыхтоўкі сакратароў камітэтаў, пачынаючы з пярвічнай арганізацыі і канчаючы сакратарамі ЦК комсамола нацрэспублік шляхам арганізацыі курсаў і школ.

7. Асудзіць практыку агульнага, валавога падыходу да членаў комсамола, да работнікаў комсамола пры разборы іх праступкаў, пры ацэнцы іх работы і завесці канкрэтны, індывідуальны падыход да членаў ВЛКСМ, да актыўных работнікаў ВЛКСМ.

III.

1. У сувязі з выбарамі ў советы па новай выбарчай сістэме абавязаць абкомы, крайкомы, ЦК комсамола нацрэспублік умацаваць калгасныя арганізацыі комсамола. Правесці нарады (параённыя) сакратароў пярвічных арганізацый па пытаннях іх падрыхтоўкі да выбараў у советы па новай выбарчай сістэме.

2. Правесці канферэнцыі, а затым сходы рабочай моладзі, якая не знаходзіцца ў комсамоле, па пытаннях іх удзелу ў надыходзячых выбарах у советы.

3. Правесці пасля выбараў у комсамоле з'езды жаночай моладзі ў нацыянальных рэспубліках і абласцях па пытанні ўдзелу жаночай моладзі ў выбарах у советы.

4. Пры сельскіх райкомах комсамола правесці нарады маладых настаўнікаў, урачоў, аграномаў, ветэрынараў — маладой інтэлігенцыі — па пытанню сумеснай работы з комсамолам у надыходзячых выбарах у советы.

5. Пленум ЦК ВЛКСМ указвае ўсім арганізацыям комсамола, што ленінскі комсамол у сувязі з надыходзячымі выбарамі ў советы па новай выбарчай сістэме не павінен праходзіць міма розных слаёў моладзі, якая да гэтага часу аставалася ў цені і па-за нашым уплывам, а іменна: маладыя хатнія гаспадыні, хатнія работніцы, моладзь, якая працуе ў гандлёвых установах, у комунальных прадпрыемствах, саматужна-прамысловых арцелях.

* * *

Пленум Цэкамола прымае да няўхільнага кіраўніцтва рашэнні Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) і лічыць, што недахопы работы партарганізацый, указаныя ў рашэннях Пленума, у дакладзе і заключным слове таварыша Сталіна, поўнасцю, навыт у большай меры маюць месца ў рабоце ленінскага комсамола.

ЦК ВЛКСМ выказвае ўпэўненасць, што ўсе арганізацыі ленінскага комсамола пад кіраўніцтвам ВКП(б) здолеюць па-большэвіцку выправіць недахопы сваёй работы, ліквідаваць палітычную бясклопатнасць, развіўшы крытыку і самакрытыку ў сваёй работы, і яшчэ больш згуртаваць совецкую моладзь вакол ВКП(б), Сталінскага Цэнтральнага Камітэта партыі.

АБАРОНЦЫ ТРАЦКІСЦКА-ЯПОНА-ГЕРМАНСКІХ ШПІЁНАЎ І ДЫВЕРСАНТАЎ

Наша далёкаўсходняя газета «Тіхоокеанская звезда» надала паведаміла, што выязной сесіяй Ваеннай калегіі Вярхоўнага Суда Саюза ССР разгледжана ў г. Свабодным справа аб удзельніках трацкісцка-шпіёнска-тэрарыстычнай і дыверсанцкай арганізацыі, якая дзейнічала на чыгунках Далёкага Ўсхода пад кіраўніцтвам і па заданню японскіх разведчых органаў. 44 удзельнікі гэтай арганізацыі прыгавораны да вышэйшай меры пакарання — расстрэлу. Прыгавор прыведзен у выкананне.

Япона-германскія шпіёны, трацкісцкія дыверсанты і тэрарысты знайшлі абарону на старонках англійскай лейбарысцкай газеты «Дэйлі геральд», якая прэтэндуе на званне «дэмакратычнай-соцыялістычнай» газеты. «Дэйлі геральд» заяўляе: «Дэмакраты-соцыялісты не могуць абыйсці гэта маўчаннем». Але замест таго, каб заклеймiць з усім нягадаваннем злачынную і крывава-брудную дзейнасць япона-германскіх шпіёнаў і выкрыць трацкісцкіх правакатараў, газета бярэ пад абарону выкрытых злачынцаў і аблівае памыямі Совецкі Саюз.

Між іншым няма нічога нечаканага ў гэтай пазіцыі газеты, якая прафесіяй сваёй зрабіла ашуканства англійскіх рабочых. У часе працэса трацкісцкага цэнтра «Дэйлі геральд», наперакор справядліваму нягадаванню ўсяго міжнароднага пролетарыята, усіх чэсных працоўных, брала пад абарону рэстаўратараў капіталізма, злачынцаў, шпіёнаў, бандытаў, тэрарыстаў. Пацярпеўшы няўдачу ў абароне главароў трацкісцкай шпіёнскай банды, «Дэйлі геральд» цяпер выступае няпрошаным адвакатам падручных Троцкага, Пятакова, Ліўшыца — агентаў германскай і японскай разведак.

Працоўныя Совецкай краіны, рабочыя Англіі і ўсяго свету павінны ведаць, каго бярэ пад абарону галоўны орган лейбарыстаў.

Судовы працэс у г. Свабодным выкрыў трацкісцкую шпіёнскую і дыверсанцкую арганізацыю, якая была філіялам японскіх разведчых органаў. Падсудныя прызналіся ў сваіх злачынствах. Арганізацыя трацкісцкіх шпіёнаў і дыверсантаў працавала па заданнях рэзідэнта японскай разведкі, старога манёрага шпіёна Авербаха. Японская разведка шчодра забяспечыла свайго агента грашыма—ён атрымаў ад сваіх гаспадароў да 60.000 руб. На Амурскай чыгунцы Авербах займаў пасаду начальніка планавай часці паравознай службы.

Пад яго камандай сабраўся ў шпіёнскай арганізацыі ўсякі контррэволюцыйны зброд. Апрача трацкістаў, правых, меншавікоў, эсэраў у гэту арганізацыю ўваходзілі актыўныя калчакаўцы, напрыклад, намеснік начальніка паравознай службы Амурскай чыгункі Кашчэеў; удзельнік каральных калчакаўскіх экспедыцый, служачы распарадчага руху Дарашэнка; нараджэнец Эстоніі, япона-нямецкі шпіён Александраў — былы намеснік начальніка Амурскай чыгункі.

Усе ўдзельнікі гэтай контррэволюцыйнай трацкісцка-белагвардзейскай банды былі адначасова членамі японскай шпіёнскай арганізацыі.

Вось такое чалавечае атрэб'е, якое прадалася японскім разведчыкам, гандлявала оптам і ўраздроб жыццём і крывёй рабочых і чырвонаармейцаў, англійская лейбарысцкая газета бярэ пад абарону.

Гэтыя шпіёны і дыверсанты шырока разгарнулі сваю крывавую работу па планах японскіх падпальшчыкаў вайны. Авербах заявіў на допыце: «Японцы патрабавалі, каб мы перайшлі да масавых дыверсій, выводзілі са строю станкі, абсталяванне, падпальвалі прадпрыемствы і асабліва актывізавалі дыверсіі, калі ва ўзаемаадносінах паміж Японіяй і СССР наступіць вядомая напружанасць».

Японцы патрабавалі, трацкісцкія і белагвардзейскія агенты выконвалі, атрымоўваючы за гэта плату. Яны арганізоўвалі на Амурскай і Далёкаўсходняй чыгунках крушэнні пасажырскіх, воінскіх і таварных паяздоў, падпальвалі прадпрыемствы, шкоднічалі ў паравознай гаспадарцы, стваралі наўмысле пробкі на чыгунках. Яны забяспечвалі японскую разведку весткамі аб колькасці праследаваўшых у Хабараўск воінскіх паяздоў, аб стане чыгуначных вузлоў. Яны перадавалі японскім разведчыкам схемы станцый, планы дэпо Хабараўска і іншым словам, яны рабілі ўсё, чаго патрабавала ад іх японская ваеншчына, якая рыхтавала новую сусветную бойню.

Каб штучна ствараць нездавальненне сярод рабочых, яны зрабілі так, што стаханаўцы, ударнікі і чэсныя рабочыя атрымлівалі менш, чым лодыры, прагульшчыкі і бракаробы. Калі парторг дэпо станцыі Куйбышаўка тав. Федоркін напаў на сляды іх злачыннай работы і прабаваў іх выкрыць, трацкісты атруцілі яго ядам, атрыманым ад рэзідэнта японскай разведкі манёрага шпіёна Лежэдка, начальніка Куйбышэўскага аддзялення Амурскай чыгункі.

Паставіўшы перад сабой задачу пабіць рэкорд праслаўленага англійскага буржуазнага ханжаства і крывадушнасці, газета «Дэйлі геральд» робіць выгляд, быццам яна вельмі здзіўлена паведамленнем аб шпіёнска-дыверсанцкай арганізацыі на чыгунках Далёкага Ўсхода. Але прысутнічаўшы ў Маскве на працэсе антысовецкага трацкісцкага цэнтра журналіст Юрый Бенеш піша ў чэхаславацкай газеце «А-зет» па поваду расстрэла 44 далёкаўсходніх бандытаў, што ўжо ў дні маскоўскага працэса было ясна, што кожны з падсудных трацкістаў стварыў сваю групу для арганізацыі шпіянажа, шкодніцтва і тэрарыстычных актаў. «ГЭТА БЫЛІ НЕ ТОЛЬКІ ТРАЦКІСТЫ, АЛЕ І АГЕНТЫ ЯПОНІІ» — піша Бенеш.

Главары трацкісцка-япона-германскай шпіёнскай і дыверсанцкай арганізацыі стварылі свае банды на месцах. Злачынствы рабіліся не толькі на чыгунках Далёкага Ўсхода. Следства выкрыла крывавыя злачынствы, зробленыя на Орджанікідзеўскай чыгунцы памочнікамі і пасобнікамі расстралянага трацкісцка-германскага шпіёна Ліўшыца.

Тут арудвала шайка, якая ставіла сваёй задачай, як прызнаў абвінавачваемы Бурштэйн, **арганізоўваць крушэнні «з найбольшай колькасцю чалавечых ахвяр»**. Працэс антысовецкага трацкісцкага цэнтра не спыніў бандытаў. Яны прадаўжалі выконваць заданні Троцкага, Пятакова, Ліўшыца. На працягу аднаго толькі студзеня 1937 г. было арганізавана на Орджанікідзеўскай дарозе 17 крушэнняў і аварый. Выдзяляецца сярод іх па гнуснасці сваёй крушэнне на станцыі Кіяв.

У арганізацыі гэтага крушэння ўдзельнічалі главары банды—начальнік Паўночна-Каўказскай чыгункі Маеўскі, кадравы трацкіст начальнік Мінералаводскага аддзялення службы руху Бурштэйн, дыспетчар Дамброўскі і інш. Крушэнне было абдумана са зладзейскай спакойнасцю. Была загадзя сапсавана сігналізацыя на дарозе, адменены тры таварныя паязды, якія павінны былі следваць у ноч з 26 на 27 студзеня 1937 г., арганізавана так, каб скоры поезд № 31 наскочыў на наліўны састаў поезда № 731. Нягоднікі сачылі за рухам гэтых паяздоў. Яны тры разы спынялі поезд № 731, каб даць магчымасць скораму поезду наляцець на наліўны. Яны намецілі месца за станцыяй Кіян, на ўхіле і на крывой. І крушэнне адбылося дакладна па намечанаму плану. **Сорак дзевяць забітых, дзевяноста пяць раненых** — вось крывавыя трафеі трацкісцка-германскіх забойцаў.

Беручы пад сваю абарону дыверсантаў, — няхай запіша газета «Дэйлі геральд» жыццё пацярпеўшых чэсных працоўных, жыццё жанчын, старыкоў, дзяцей — на рахунак сваёй «дэмакратыі»! Няхай рэдактары «Дэйлі геральд», груба здзекваючыся над гэтымі забітымі і раненымі людзьмі, праліваюць кракадзілавыя слёзы над мярзотнікамі, расстралянымі або належачымі расстрэлу па суду за гэтыя гнюснейшыя забойствы. Але няхай не шукаюць спачування сярод чэсных рабочых і працоўных Англіі!

Англійскія рабочыя заклеймяць ганьбай ханжаства і вераломства кіраўнікоў «Дэйлі геральд», якія сістэматычна абараняюць рэстаўратараў капіталізма, ворагаў і здраднікаў рабочага класа, падпальшчыкаў сусветнай вайны.

Жыццё працоўных — вышэйшая цэннасць у Совецкім Саюзе. З велізарным спачуваннем выслухала ўся вялікая наша краіна словы таварыша **Сталіна** на Пленуме Цэнтральнага Камітэта аб неабходнасці бязлітаснай расправы з ворагамі рабочага класа і здраднікамі нашай радзімы.

Усякі абаронца шпіёнаў і дыверсантаў — гэта вораг Совецкага Саюза, вораг сапраўднай дэмакратыі, вораг працоўных усяго свету, саюзнік і пасобнік фашысцкіх падпальшчыкаў вайны. Няхай ведаюць пагарджаныя крывадушнікі з «Дэйлі геральд».

Няма і не будзе літасці шпіёнам, дыверсантам, тэрарыстам, якія падымаюць руку на жыццё працоўных Совецкага Саюза!

Шпіёнаў і дыверсантаў мы і надалей будзем знішчаць!

Ворагам СССР мы жыцця не дадзім!

За кожную кроплю пралітай рабочай крыві ворагі СССР паплацяцца пудамі крыві шпіёнаў і дыверсантаў!

„Правда“.

СХОД АКТЫВА НАРКАМУНУТГАНДЛЯ

21 мая адкрыўся сход актыва Наркамунутгандля БССР. Сход пачаўся на паўтары гадзіны пазней вызначанага часу і то пры наяўнасці ўсяго 90 чал., замест выкліканых 123. У зале ўвесь час стаяў шум.

Хаця дакладчык, нарком унутранага гандлю БССР т. Гурэвіч, гаварыў 3 гадзіны, аднак, ён не сказаў галоўнага—як наркамат перабудоўвае сваю работу ў адпаведнасці з патрабаваннямі Пленума ЦК ВКП(б) і дакладам таварыша Сталіна. Сход не пачуў у дакладзе аб тым, як наркамат на практыцы змагаецца за сапраўды культурны совецкі гандаль у рэспубліцы, як ён наладжвае большэвіцкае выхаванне кадраў і кіраўніцтва стаханаўскім рухам, як выкарчоўвае рэшткі шкодніцтва ў гандлі. Дакладчык не паставіў перад актывам асноўныя задачы, вынікаючыя з пастаноў партыі і ўрада.

Больш паловы часу т. Гурэвіч пералічваў усім вядомыя факты растрат і крадзяжу. Толькі ў канцы даклада некалькімі словамі ён мімаходам закрануў работу наркамата і то пасля неаднаразовых рэплік, напамінаючых аб гэтым. У дакладзе было вельмі мала самакрытыкі. У наркамаце працаваў намеснікам наркома зараз выкрыты вораг народу Вярба, рэзультаты шкодніцкай работы якога гандлюючыя арганізацыі адчуваюць яшчэ і зараз. Але аб гэтым т. Гурэвіч сказаў літаральна два словы ў парадку канстатацыі факта, умоўчаўшы пра сваю ўласную віну ў гэтым і пра тое, як наркамат змагаецца за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва.

Дакладчык прыняў міну пакрыўджанага: яго загады, бачыце, не выконваюцца радам дырэктараў гандлюючых арганізацый і ён рашыў апеліраваць да актыва. Гэта бездапаможнасць — пацвярджэнне дрэннай работы Наркамата.

Дакладчык не змог таксама паведаміць сходу аб становішчы стаханаўскага руху ў гандлёвай сетцы.

* *

Тая-ж неарганізаванасць, як і ў першы дзень, адчувалася і назаўтра 22 мая. Сход пачаў работу са спазненнем на поўгадзіны. У зале прысутнічала ўсяго чалавек 70.

Спрэчкі пакуль што праходзяць на нізкім узроўні. Праўда, большасць выступаўшых выказвае нездавальненне дакладам, але крытыка наркамата, яго апарата і рэспубліканскіх гандлюючых аб'яднанняў яшчэ як след не разгарнулася.

Выступіўшы дырэктар Белплодагародніны т. Ліўшыц усю крытыку звёў да аднаго—што ў дакладзе нічога не было сказана аб рабоце Белплодагародніны. Але сам ён не дапоўніў дакладчыка.

Тав. Ліўшыц, як кіраўнік аднаго з буйнейшых загатоўчых і гандлюючых аб'яднанняў, абавязан быў побач з крытыкай наркамата расказаць аб тым, як перабудоўвае работу сваёй сістэмы, як ліквідуе вынікі шкодніцтва. Ён, у поўнасці, абавязан быў расказаць і аб прычыне правалу работы па забеспячэнню гарадоў гароднінай. Але т. Ліўшыц пастараўся абыйсці ўсе гэтыя пытанні. У такім-жа стылі гаварылі і іншыя прамоўцы.

Аднак, на сходзе паступова агалялася нарочная сістэма кіраўніцтва з боку наркамата. Метады кіраўніцтва яшчэ ніколькі не змяніліся, яны асталіся такімі, як ужываліся задоўга перад Пленумам ЦК ВКП(б). Наркамат адарван ад сваіх нізовых арганізацый, літаральна навадняе іх папяровымі цыркулярамі, не ведае іх праўднага жыцця і работы. Ён займаецца толькі размеркаваннем фондаў, сам не цікавіцца запатрабаваннямі спажыўцоў, прад'яўляе мясцовай прамысловасці заказы на прадметы, на якія ёсць попыт з боку насельніцтва. Наркамат нават не звязаўся з кіраўнікамі гандлюючых арганізацый, не гаворачы ўжо пра сувязі са стаханаўцамі гандлю.

Загадчык Мозырскага акрунутгандля т. Шпілёў абвінаваціў наркамат у простым ігнараванні пастановы ЦВК СССР аб завозе промтавараў у пагранічныя раёны.

Загадчык віцебскай канторы Белгалагандля т. Кантар расказаў пра хаос у планаванні, які пануе ў Наркамаце. Нарады па тавараабароту прысылаюцца ў канцы месяца к канцу квартала і такім чынам трацяць сваё значэнне.

Сур'ёзным абвінавачваннем па адрасу наркамата прагучала адзінае пакуль выступленне стаханаўкі гандлю з Гомеля т. Каган.

— Год таму назад, — гаворыць яна, наркамат правадзіў усебеларускую нараду стаханаўцаў гандлю. Многа тады гаварылі пра нас, абяцалі дапамагчы яшчэ лепш арганізаваць работу, вучыць. Але толькі былі словы. Пра нас забыліся на другі дзень пасля закрыцця нарады. Ніякай вучобы стаханаўцаў няма.

Аб агіднасцях у планаванні завозу тавараў гаварыў у сваёй прамове загадчык новабеліцкага універмага т. Валкавіцкі. У гомельскіх магазінах нельга знайсці [illegible]нак, затое велізарная колькасць блюдцаў. Тое-ж самае з мэбляй. Шафаў — лішак, а дыванаў і крэслаў няма.

Р. ДОДЗІН.

НА ПАРТЫЙНЫХ КАНФЕРЭНЦЫЯХ

ЛЕПЕЛЬСКАЯ АКРУГА

ранішнім пасяджэнні Лепельскай овай партканферэнцыі 22 мая праліся спрэчкі па справаздачы акругокамітэта партыі. Выступаючыя тыны Воранаў, Бабіч (Лепель), Жуко(Чашнікі) і інш. крытыкавалі акругпартыі, асабліва аддзел культуры і ганды і яго загадчыка Абрамава за ае кіраўніцтва партыйнай вучобай.

— Я дзевяць месяцаў працаваў культм райкома, — гаворыць тав. Ба— і ні разу з акругкома партыі ніхто не быў, не цікавіўся пастаноўкай йнай прапаганды. Аднойчы мяыклікаў загадчык культпропа тав. аў і пачаў лаяць за дрэнную аргаю партыйнай прапаганды. Калі я аў яму, ты нічога не ведаеш пра станопрапаганды ў нашай арганізацыі — казаў: «Я адчуваю, што ў вас дрэнна».

Інструктары культпропа рэдка бы у раёнах, а калі прыязджалі, то лі ў школах, не гутарылі з прапастамі. Збяруць весткі і ад'язджаюць.

легаты гаварылі аб тым, што ў ра ярвічных партарганізацый вучоба чыста сезонны характар. У зімовы шчэ так-сяк вучацца, а ў перыяд гаспадарчых работ вучоба ў радзе сістэматычна зрываецца. На гэтыя ніхто не звяртае ўвагі, яны не алі культпропа акругкома.

— Я ўжо год кірую партыйнай школай, — гаворыць тав. Жуковіч, сакратар ома чашніцкай папяровай фабрыкі, — не ведаю загадчыка культпропа кома, ён мяне таксама не ведае. А цкая папяровая фабрыка — адзі з сутнасці буйнае прадпрыемства ьскай акругі. Яна налічвае больш рабочых.

ойчы на бюро акругкома слухалі аб шчы палітагітацыі на фабрыцы, мест практычных прапаноў, якія-б глі партарганізацыі наладзіць гэту , бюро акругкома прапанавала даку напісаць праект пастановы. Члеоро, работнікі апарата акругкома не на фабрыцы, не ведаюць умоў жыцбочых і партыйнай арганізацыі і не маглі нічога сказаць аб паляп агітацыі. І гэта называецца «кіраўм».

— З работнікаў акругкома, — гаватав. Бабіч,—ніхто не кіруе партыйколай. Кіруючы партыйны актыў нідзе не вучыцца.

тупаючыя ў большасці гаварылі аб дрэнным кіраўніцтве акругкома й прапагандай.

ганні якасці вывучэння гісторыі , тэарэтычнага росту і ўчоту прапагандыстаў не занялі належнага месца ў выступленнях дэлегатаў. Аб гэтым амаль не гаварылі ў спрэчках.

Зусім не гаварылі аб становішчы кіраўніцтва палітычнай агітацыяй, аб рабоце з агітатарамі, у той час, як палітычная агітацыя ў масах ва ўмовах Лепельшчыны набывае асаблівае значэнне. З выступленняў раду дэлегатаў відаць, што адсутнічанне палітычнай агітацыі выкарыстоўваюць варожыя элементы.

— У Бягомлі, — гаворыць тав. Перчонак, — да апошняга часу не было ні райсовета, ні адной ячэйкі ваяўнічых бязбожнікаў. А калі зараз арганізавалі оргбюро, я запытаўся ў культпропа акругкома тав. Абрамава, ці ёсць акруговая арганізацыя ваяўнічых бязбожнікаў. Абрамаў адказаў: «Хто яе ведае, ёсць яна ці няма».

Тав. Кірпічэнка прыводзіў факты з Чашніцкага раёна. У калгасе «Баравыя» ва-ўсю дзейнічаюць царкоўнікі. Антырэлігійная работа арганізавана зусім дрэнна.

Гэтыя і рад іншых фактаў гавораць аб тым, што сапраўды большэвіцкая работа ў масах пасля ўказання Цэнтральнага камітэта партыі аб уроках лепельскіх спраў яшчэ не ўлічана ў радзе арганізацый, што акруговы камітэт партыі не ўзначаліў гэту работу.

У спрэчках дэлегаты крытыкавалі акругком партыі за дрэнны падбор кадраў і адсутнасць работы з партыйным актывам.

— У часе праверкі і абмену партыйных дакументаў, — гаворыць тав. Воранаў, — быў выяўлен партыйны рэзерв. Акругком партыі вылучыў некалькі чалавек на кіруючую работу і на гэтым супакоіўся.

— Няправільны метад вылучэння заключаецца ў тым, што акругком не прыслухоўваецца да галасоў пярвічных арганізацый, якія ведаюць больш дадатнага ці адмоўнага аб комуністе.

Як факт няўдалага вылучэння, выступаючыя адзначылі кандыдатуру тав. Бізюка, вылучанага акругкомам і райкомам старшынёй Лепельскага горсовета. Дэлегаты гаварылі, што тав. Бізюк выпадкова папаў на гэту работу таму, што акругком і райком не вывучаюць кадраў, не ведаюць людзей, не працуюць з імі. Ён не справіўся з задачай ператварэння гор. Лепеля ў культурны цэнтр.

Учора спрэчкі па справаздачы акругкома закончыліся. Запісаўшыхся ў спрэчках 77 чалавек, выступіла — 50.

На вячэрнім пасяджэнні канферэнцыі выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Валковіч.

Ц. ФРЫД.

СЛУЦКАЯ АКРУГА

Дапамагчы кожнаму комуністу — важнейшая задача партыйнага кіраўніцтва. Дэлегаты Слуцкай акруговай партканферэнцыі надаюць гэтаму пытанню многа ўвагі. Некаторыя райкомы дабіліся асобных зрухаў у арганізацыі вывучэння гісторыі партыі. Можна назваць Чырвонаслабодскую партыйную арганізацыю. У склад прапагандыстаў уключыліся сакратар і члены бюро райкома КП(б)Б, пераглежана сетка партыйнай вучобы з мэтай укамплектавання слухачамі аднолькавай падрыхтоўкі. Многія партшколы праз месяц заканчваюць праграму курса па гісторыі партыі. Райком дапамог 94 комуністам набыць бібліятэкі. Узорна працуе партыйны габінет.

Але асабліва захапляцца яшчэ няма падстаў. «З якасцю партыйнай прапаганды, — гаворыць сакратар райкома т. Бурдзілаў, — у нас не ўсё добра».

А ў многіх партарганізацыях акругі барацьба за авалоданне большэвізмам арганізавана значна горш.

— Тут-жа ў Слуцку, побач з акругкомам КП(б)Б, — кажа тав. Жалезнікаў,— ёсць партыйны габінет, які амаль круглы год закрыты. Акруговы партактыў зусім не вучыцца.

Тав. Белязяк з Копыльскай арганізацыі крытыкуе акругком, што ён слаба дапамагае комуністам авалодваць марксізмам-ленінізмам. «За год, — гаворыць т. Белязяк, — акругком толькі адзін раз склікаў прапагандыстаў. Прапагандысты перагружаны рознай работай, яны часта прыходзяць у школы непадрыхтаванымі. У гэтым адна з прычын нізкай якасці вучобы і недастатковага засваення матэрыялаў слухачамі».

— У соўгасе імя Дзержынскага, Копыльскага раёна, — кажа т. Ігаеў, — трэба арганізаваць партгабінет. Разам з соўгаснай бібліятэкай ёсць 7.000 кніг. Нам трэба дапамагчы ў арганізацыі партыйнага габінета, даць работніка. Аднак, нельга гэтага дабіцца ні ад райкома, ні ад культпропа акругкома.

Некаторы час, — гаворыць тав. Чэрноў, — я працаваў культпропам Слуцкага райкома. З работай я спраўляўся слаба. Але тут-жа культпроп акругкома тав. Капнельсон. Чым-жа ён мне дапамог? Нічым. Кірую партшколай павышанага тыпу па курсу гісторыі партыі. На занятках некалькі раз прысутнічалі сакратары акругкома тт. Каменштэйн і Нікіцін. Ніразу яны са мной не пагаварылі як палепшыць работу школы.

Аб нездавальняючым кіраўніцтве прапагандыстамі і слабай дапамогі з боку акругкома гаварылі і другія дэлегаты. Дрэнна працуе семінар прапагандыстаў. У Старобіне, напрыклад, прапагандысцкі семінар зусім не працаваў. У некаторых раёнах пропсемінары працуюць з перапынкамі. Культпроп акругкома семінарамі зусім не кіруе. Большасць кіраўнікоў пропсемінараў па сваіх палітычных ведах раўняецца асноўнай масе прапагандыстаў.

Нельга сказаць, каб акругком здолеў да канца прывіць комуністам густ да вывучэння марксізма-ленінізма. Акругком зусім недастаткова працаваў над палітычным выхаваннем комуністаў. Каля 100 чал. зусім неахоплены партвучобай. Але галоўнае—у змесце партыйнай прапаганды, у якасці вывучэння гісторыі партыі. Якраз тут не ўсё добра.

На партыйнай канферэнцыі гаварылася аб нізкім узроўні партыйнай прапаганды ў Старобінскім раёне. Гэта невыпадкова. Старобінскія кіраўнікі, якія бесцэрамонна займаліся очкаўціральствам у гаспадарчых пытаннях, перанеслі гэты антыпартыйны метад і ў дачы звестак аб прапагандзе. Былы сакратар райкома Баярчанка запэўніў акругком, што літаральна ўсе комуністы ахоплены вучобай. Малейшая праверка паказала, што многія партшколы проста не існуюць.

Культпроп акругкома пытаннем якасці вучобы сур'ёзна не займаўся. І не дзіва, што ў Грэскай, Любаньскай і іншых партыйных арганізацыях многа гурткоў, якія пачалі работу восенню мінулага года, прайшлі толькі дзве-тры тэмы па гісторыі партыі. І не дзіва, што ў некаторых партшколах Слуцкай і Любаньскай партарганізацыі за адзін год мянялася 5—6 прапагандыстаў. У некаторых раёнах прапаганда аддана на водкуп культпропам райкома. Сакратары і члены бюро райкома мала або зусім не скарыстоўваюцца прапагандыстамі.

Правільна некаторыя дэлегаты адзначалі, што ў нізкім узроўні партыйнай прапаганды многа вінаваты райкомы, якія не менш акругкома адказваюць за палітычнае выхаванне кадраў. Але акругком у стыле кіраўніцтва прапагандай павінен быў не капіраваць райкомы, а падняцца вышэй, вывучыць і абагуліць асобныя прыклады прапаганды, вывучыць вопыт некаторых арганізацый, ставячы пытанне перад усёй акруговай партыйнай арганізацыяй.

Некаторыя дэлегаты крытыкавалі культпроп ЦК КП(б)Б за сур'ёзныя недахопы ў кіраўніцтве партыйнай прапагандай.

На вячэрнім пасяджэнні 21 мая закончыліся спрэчкі па справаздачы акругкома. На ранішнім пасяджэнні 22 мая заслухан даклад мандатнай камісіі і пачалося абмеркаванне кандыдатур для тайнага галасавання ў склад членаў акругкома КП(б)Б.

І. ШЛЯФЕР.

БАБРУЙСКІ РАЁН

вячэрнім пасяджэнні 21 мая старшчотнай камісіі абвясціў вынікі га галасавання ў кандыдаты членаў ма. У кандыдаты райкома выбрана лавек. Пасля канферэнцыя намячала ркоўвала кандыдатуры ў склад рэ камісіі і дэлегатаў на XVI з'езд Б.

ранішнім пасяджэнні 22 мая былі чаны рэзультаты тайнага галасаваны члены рэвізійнай камісіі, у якую на 5 чалавек і праведзена галасаванандыдатур дэлегатаў з рашаючым гона з'езд КП(б)Б.

егатамі на з'езд КП(б)Б выбрана 38 к. Сярод выбраных тт. Шаранговіч, коў, Петроўскі, Вайнман, Зельдовіч, н, Маслаў, Гладышаў і інш. Дэлегадарчым голасам на з'езд КП(б)Б на шэсць чалавек.

ферэнцыя заслухала і зацвердзіла рэзалюцыю па справаздачнаму дакладу райкома КП(б)Б, якая рэзка крытыкуе работу райкома і намячае канкрэтныя мерапрыемствы па хутчэйшаму ажыццяўленню рашэнняў Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) і ўказанняў таварыша Сталіна.

З заключнай прамовай выступіў на канферэнцыі член бюро ЦК КП(б)Б тав. Чарвякоў.

Учора ў 11 гадзін вечара канферэнцыя закончыла сваю работу. Дэлегаты канферэнцыі, узброеныя рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б) і ўказаннем таварыша Сталіна, прадэманстравалі сваю згуртаванасць вакол Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) і вялікага Сталіна.

Канферэнцыя паказала сваю непахісную большэвіцкую волю пад сцягам Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна ісці наперад, да новых перамог комунізма.

Г. ВЯРХОЎСКІ.

БАРЫСАЎСКІ РАЁН

22 мая, пасля васьмідзённай работы, закончылася Барысаўская раённая канферэнцыя КП(б)Б.

У гэты дзень канферэнцыя зацвердзіла канчатковы тэкст рэзалюцыі па справаздачнаму дакладу раённага камітэта. У сваім рашэнні канферэнцыя прызнала работу РК нездавальняючай, падвергла жорсткай крытыцы ўскрытыя недахопы і вызначыла канкрэтныя мерапрыемствы па хутчэйшай ліквідацыі гэтых недахопаў, у адпаведнасці з рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б) і ўказаннямі таварыша Сталіна.

22 мая таксама адбыліся выбары дэлегатаў на XVI з'езд КП(б)Б. З правам рашаючага голаса выбрана 32 дэлегаты і з правам дарадчага голаса — 2 дэлегаты. У складзе дэлегацыі барысаўскай арганізацыі на з'езд КП(б)Б тт. Убарэвіч, Арман, Майсееў (сакратар РК), Баранчык (старшыня РВК), Нехамкін (рэдактар райгазеты), Крушэцкі (сакратар РК ЛКСМБ), Альтшулер (сакратар парткома камбіната «Комінтэрн»), Мархель (работніца фабрыкі імя Кірава).

* *
*

22 мая адбыўся арганізацыйны пленум новага складу Барысаўскага райкома КП(б)Б. Пленум выбраў бюро РК у колькасці 7 чал. і сакратароў РК: т. Майсеева (першы сакратар РК) і тав. Бардзіяна (культпроп РК мінулага складу).

Ал. ЛЕБЕДЗЕЎ.

ГЛЫБЕЙ ВЫВУЧАЦЬ РАШЭННІ ПЛЕНУМА ВЦСПС

Рашэнні VI пленума ВЦСПС адлюстроўваюць усе недахопы профсаюзнай работы як у вышэйшых, так і ў нізавых профсаюзных арганізацыях. Вось, на менскім станкабудаўнічым заводзе імя Кірава за якіх-небудзь 3 гады перамянілася 4 старшыні заўкома, прычым 3 з іх проста былі кааптаваны. Таксама і ў цяперашнім складзе заўкома ёсць 4 кааптаваных члены. Дастаткова і гэтага факта, каб зразумець значэнне і неабходнасць глыбокага вывучэння рашэнняў апошняга пленума ВЦСПС з шырокімі масамі рабочых.

Нельга сказаць, каб на заводзе ў гэтых адносінах нічога не рабілася. Па заяве сакратара парткома т. Мацюша і старшыні заўкома т. Лапідуса ва ўсіх цэхах і зменах абмеркаваны матэрыялы пленума. Іншая справа—якасць гэтага абмеркавання і актыўны ўдзел у ім шырокіх мас. Аказваецца, што ў цэхах спехам праводзілася чытка матэрыялаў у часе абедзеных перапынкаў. Зразумела ўжо і якасць гэтага абмеркавання. Ні т. Мацюш, ні т. Лапідус не ведаюць, ці крытыкавалі на гэтых сходах недахопы ў рабоце профсаюзнай арганізацыі.

Затое тут па-свойму зразумелі, як трэба такія важныя рашэнні даводзіць да мас. 20 мая быў склікан «пашыраны» пленум заўкома, у якім удзельнічала... 40 чал. Гэта на прадпрыемстве з калектывам у 1000 чал. Пленум, праўда, намеціў нядрэнныя мерапрыемствы па ажыўленню профсаюзнай работы. Але ўзнікае зусім законнае пытанне, чаму рашэнні пленума ВЦСПС дэтальна распрацаваны толькі з актывам, а не з масай рабочых. Дагэтуль на заводзе не было шырокага рабочага схода, дзе ў сувязі з абмеркаваннем рашэнняў пленума можна было-б разгарнуць крытыку і самакрытыку работы профсаюзнай арганізацыі.

Партыйны камітэт зараз вылучыў агітатараў, якім даручана праводзіць гутаркі ў цэхах і брыгадах. Але зноў забыліся аб тым, што азнаямленне з рашэннямі пленума нельга ператвараць толькі ў тэарэтычны ўрок, а неабходна ўвязваць з выяўленнем усіх недахопаў у рабоце профсаюзнай арганізацыі з практычным паляпшэннем абслугоўвання рабочых, з узорнай падрыхтоўкай да перавыбараў профсаюзных арганізацый.

Н. ГАРНЫ.

ПАГАРДЛІВЫЯ АДНОСІНЫ ДА ПРОФСАЮЗНАЙ РАБОТЫ

17 мая ва ўсіх газетах была змешчана рэзалюцыя VI пленума ВЦСПС аб справаздачах профсаюзных органаў. На многіх прадпрыемствах і ўстановах Беларусі адбыліся сходы рабочых і служачых, дзе абмяркоўвалі рашэнні пленума і адначасова рэзка крытыкавалі работу фабзаўкомаў.

Рашылі адгукнуцца на гэту важнейшую палітычную падзею ў жыцці профсаюзаў краіны і на абутковай фабрыцы імя Кагановіча. У часе абедзенага перапынку прафоргі цэхаў сабралі рабочых на двары і чыталі рэзалюцыю пленума. Дарэчы, на гэтых сходах прысутнічала не больш адной трэці ўсіх членаў саюза. Увага да чытальнікаў была надзвычай дрэннай. Нават усяго не паспелі прачытаць. Між тым у некаторых цэхах зусім не праводзілі чыткі.

Каму патрэбна была такая фармальная «аператыўнасць»? Рабочыя дагэтуль так і не ўяснілі сабе важнейшыя рашэнні пленума. Ва многіх ёсць рад няяснасцяў аб новых выбарах.

У гэты-ж дзень адбылося на фабрыцы пасяджэнне парткома. Сакратар парткома т. Гефен таксама рашыў не абыйсці «маўчаннем» профсаюзы. Сярод 12 пытанняў, якія стаялі на парадку дня, некалькі слоў сказалі між іншым і аб рашэннях пленума ВЦСПС. У пратакол рашылі не заносіць гэтага «дробязнага» пытання. Абмежаваліся вуснай пастановай аб выдзяленні падкамісіі ў складзе старшыні фабкома т. Татарскага і рэдактара шматтыражкі т. Матусевіча, якая павінна выпрацаваць цэлы рад мерапрыемстваў.

Гэта з усёй яскравасцю пацвярджае аб пагардлівых адносінах партыйнага камітэта і яго сакратара тав. Гефена да профсаюзнай работы.

Аб барскіх і наплявацельскіх адносінах да профсаюзаў на фабрыцы гавораць такія факты: комуністы Міляўскі (памочнік дырэктара), Зельдзіч (тэхнарук), Сухімскі (былы старшыня фабкома), дагэтуль не з'яўляюцца членамі саюза. Не знаходзіць патрэбным уступіць у саюз і інжынер Мінкоў.

У рабоце фабкома ёсць многа агіднасцей, як у галіне аховы працы, парушэнні профсаюзнай дэмакратыі, вучобы стаханаўцаў і інш. Але-ж усё гэта праходзіць міма партыйнай арганізацыі.

І. Т.

НАРСУДДЗЯ-БЮРАКРАТ

Нарсуддзёй Уздзенскага раёна працуе комсамолец Алешка А. А. Аднойчы ён загадаў свайму сакратару выклікаць на адно чысло для разгляду спраў каля 60 чалавек працоўных раёна. За 25—30 кілометраў з'явіліся выкліканыя ў раённы цэнтр. Але самога нарсуддзі на месцы не аказалася.

Як высветлілася, Алешка забыўся, што ён выклікаў людзей у суд і выехаў па сваіх справах у Чырвона-Слабодскі раён.

Гэты агідны факт бяздушных адносін да працоўных з боку Алешкі абмяркоўваўся на сходзе пярвічнай комсамольскай арганізацыі. Але Алешка замест прызнання сваёй памылкі дапусціў другую грубую памылку.

— Вы не разумееце Канстытуцыі, — заявіў ён на сходзе.—Суддзі незалежны і падпарадкуюцца толькі закону... Хоць выклікаю я сто чалавек — не ваша справа.

Комсамольская арганізацыя вынесла Алешку суровую вымову з папярэджаннем. Але нарсуддзя не зрабіў для сябе ніякіх вывадаў. Праз некаторы час ён зноў выклікае ў суд адразу 150 чалавек.

Да гэтага трэба яшчэ дадаць, што Алешка цэлы рад спраў разглядаў ліберальна, палітычна блізарука.

У выніку палітычнай блізарукасці нарсуддзі Алешка мы маем рост злачынстваў па раёну. Досыць сказаць, што па аднаму толькі райспажыўсаюзу зарэгістравана растрат на суму 42.771 р.

Алешка сістэматычна ігнаруе народных засядацеляў, не лічыцца з іх думкамі. Зразумела, што такі нарсуддзя ніколькі не апраўдвае давер'е працоўных. Аднак раённы камітэт партыі і райвыканком, ведаючы аб усіх гэтых фактах, занялі пазіцыю неўмяшання. Незразумелы адносіны да ўсіх гэтых фактаў і Наркамюста БССР.

Ф. К.

ТАРФЯНАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ БССР У ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДЦЫ

Інжынер А. СЦЕПАНАЎ

эдка можна чуць, што Беларусь назаваць «Тарфяным Данбасам». І гэта, ззумоўна, сур'ёзную падставу. З плошчы БССР 26.630 кв. км. або 21 з'яўляюцца забалочанымі. Да пачатку той пяцігодкі з гэтай агульнай сці забалочанай плошчы 8.100 кв. арфяных залежаў былі абследаваны, ай ступенню дакладнасці. Па папяпадліках, у іх сканцэнтравана да паловай мільярдаў куб. метраў торфу, або каля 2 мільярдаў тон торфу.

Відавочна, што далейшае вывутарфянога фонда значна павялічыць тую лічбу.

вучэнні даследчых даных пацвярджае, што торф у БССР можа і павінен адзіным відам апалу як у прамыслтак і ў комунальна-бытавым нні, аслабаніўшы нас ад завозу вугафты і ад растраты нашых лясоў на

ава заключаецца ў тым, каб наймэтазгодна, тэхнічна граматна і ічна выгадна арганізаваць скары гэтых велізарных апалавых рэсур

бходна прызнаць, што ў гэтым именунку ў нас на сёнешні дзень далёка абстаіць добра. Трэба з усёй самачнасцю прызнаць, што рад памылак, чаных у развіцці торфапрамысловаспублікі ў першай пяцігодцы, не быпраўлены і ў другой.

аны момант, распрацоўваючы план а пяцігоддзя, мы абавязаны з усёй насцю ўскрыць усе нашы памылкі, наліз іх і зрабіць адпаведныя вы

тупаючы ў красавіку 1934 года на Беларускай акадэміі навук, прысвеспецыяльна пытанням торфу, аўтар, ове вынікаў першай пяцігодкі, канаў два асноўныя адмоўныя палажэнпытанні арганізацыі прамысловай дабычы:

1. Значны разрыў паміж ростам энергегаспадаркі БССР і ростам яго асапалавай базы — прамысловай дабычы.

2. Пытанні надшукання апалавых баз, совага іх асваення, рацыянальнага чэння энергетычных станцый, непасрэдна ля апалавых крыніц і наогул увесь комплекс пытанняў, паміж размяшчэннем прамысловых прадпрыемстваў і наяўнасцю для іх апалавых баз — не сталі ў цэнтры ўвагі плануючых органаў рэспублікі.

Як вынік з гэтага, быў высунут рад канкрэтных прапаноў, а іменна: а) неабходнасць стварэння пры Дзяржплане БССР асобнай камісіі па перспектыўнаму планаванню вузлавых элементаў будаўніцтва новых прадпрыемстваў і арганізацыі для іх апалавых баз; б) арыентавацца пры будаўніцтве новых электрычных станцый на вялікі раён іх дзеяння, з выбарам месца пабудовы ля адпаведнага торфмасіва і в) як сумарны рэзультат з гэтых двух прадпасылак — прапанавалася раёнаванне торфаздабычы па відах здабываемай прадукцыі і стварэнне невялікай колькасці новых тарфяных гаспадарак, але затое дастаткова магутных.

На жаль, пералічаныя вышэй палажэнні ні самой сесіяй Акадэміі навук, ні пасля яе нідзе не падвяргаліся абмеркаванню і ва ўсякім выпадку, як цяпер бачым, не ажыццяўляюцца.

Тлумачэнне гэтаму ў асноўным трэба будзе шукаць у тым кіраўніцтве, якое стаяла ў той час на чале Дзяржплана рэспублікі (Галенда) і адгалоскі якога, відавочна, не выкарчаваны поўнасцю і на сёнешні дзень.

Калі цяпер звярнуцца хаця-б к самаму бегламу аналізу сучаснага становішча торфапрамысловасці ў рэспубліцы, то мы ўбачым цэлы рад самых адмоўных паказальнікаў, якія і з'явіліся вынікам адсутнасці правільнага, прадуманага планавання развіцця торфаздабычы.

Спынімся на некаторых з гэтых паказальнікаў (па рэзультатах работы рэспубліканскага трэста — Белдзяржторфа).

За прайшоўшае пяцігоддзе ўдзельная вага механізаваных спосабаў торфаздабычы дала побач з вялікім ростам па Галоўторфу, вельмі нязначны рост па БССР. У 1932 г. — 18 проц. і ў 1936 г. — 38 проц., [illegible] на 70 проц. торфаздабычы. За гэты прамежак часу Белторф склаў рад праектаў механізаваных спосабаў здабычы, але ні аднаго з іх не правёў у жыццё. Пры вядомых умовах, у 1936 г. на гаспадарках трэста магло быць здабыта фрэзернага торфу 183 тыс. тон, гідраторфу — 184 тыс. тон і гідраэлеватарнага—46 тыс. тон, усяго механізаванымі спосабамі—413 тыс. тон з агульнай здабычы ў 589 тыс. тон, або 70 проц. Чаму-ж гэтага не было зроблена?

Па-першае, моцна зацягнулася рэканструкцыя гідраторфа на Асінторфе, у выніку слабай увагі да гэтай справы з боку Дзяржплана БССР. Дастаткова ўказаць, што велізарная большасць дарагой апаратуры, канструкцый і матэрыялаў для гэтага спосабу была трэстам атрымана і атрымліваецца зараз паміма фондаў Дзяржплана, а, як гаворыцца, па знаёмству.

Па-другое, на торфагаспадарках імя Гея і «Татарка», наперакор зацверджаным СНК генеральным праектам, замест фрэзернага і гідраэлеватарнага торфу, прамым распараджэннем Дзяржплана, пры маўклівай згодзе Наркамата мясцовай прамысловасці, прадаўжае «культывавацца» немеханізаваны элеватарны спосаб здабычы.

Па-трэцяе, буйны торфамасіў «Лукскае», зусім выгодны для эксплаатацыі танным, механізаваным фрэзерным спосабам або багерным — праектуецца зноў-такі на элеватарны, бо на фрэзерны быццам няма спажыўца, а для багернага няма электраэнергіі. Гэтыя-ж гаспадаркі — «Лукскае» і «Свабода» — на працягу раду год трымаюцца на штучнай кансервацыі, быццам з-за адсутнасці спажыўцоў. У той-жа час недалёка ад іх праектуюцца дзве новыя гаспадаркі — «Тугаліцкае» і «Радычэва», гэта значыць робяцца капіталаўкладанні, без належнай, быстрай іх эфектыўнасці і зусім штучна павышаецца сабекошт здабываемага торфу-апалу.

Яшчэ больш нецярпімае становішча атрымалася, калі мы шчыльна падышлі да снабжэння апалам Менскага энергетычнага вузла.

У гэтым канкрэтным выпадку вызначалася рэканструкцыя торфагаспадаркі «Чырвоны сцяг» на механізаваны спосаб здабычы — гідраторф, з наступным стварэннем буйнай тарфяной гаспадаркі, а значыць — і найбольш рэнтабельнай, за кошт [illegible] тон навалкавага торфу і 170 тыс. тон фрэзернага. Не гаворачы ўжо аб магчымасці павышэння гэтых лічб за кошт круглагадавой здабычы па прынцыпу тэрмамеханічнай перапрацоўкі, гэта колькасць зусім дастатковая для раённай ГЭС, да 40.000 клв. устаноўленай магутнасці.

На жаль, Дзяржплан упарта пярэчыў супроць гэтага праекта, матывуючы непрыгоднасцю выбранага спосабу здабычы—гідраторфу і замены яго багерным. Калі камісія, з прыцягненнем навукова-даследчых арганізацый, рабочых і інжынераў з вытворчасці, катэгарычна адкінула канцэпцыю Дзяржплана, то праект зноў быў адхілен, з-за адсутнасці электраэнергіі і матэрыялаў для падачы току з Менска на гаспадарку. Хоць у гэтым апошнім выпадку асталося няясным, чым меркаваў падаваць ток Дзяржплан для рэкамендуемага ім багернага спосабу, дзе таксама была патрэбна высокавольтная лінія перадачы.

Новая прапанова Дзяржплана звялася да таго, каб развіваць гэту гаспадарку на існуючых спосабах — элеватарам і гідраэлеватарам. Нельга пярэчыць, што такое вырашэнне пытання з'явілася як-бы найбольш танным, але гэта толькі на першы погляд, бо зусім выпускаўся з-пад увагі так званы каэфіцыент скарыстання масіва, а адсюль — і эфектыўнасць капіталаўкладанняў.

Справа ў тым, што пры спосабе гідраторфа з данага масіва, пры штодзеннай праграме ў 180.000 тон, можна было-б узяць на працягу амартызацыйнага тэрміну — 20 год — 3.600.000 тон апалавага торфу. Пры існуючым-жа спосабе гэта лічба складзе ўсяго толькі 2.800.000 тон. Астатнія 800.000 тон астануцца ў тарфяным залежы ў выглядзе нескарыстаных астравоў. Наўрад ці можна ісці на такое драпежніцкае скарыстанне нашага тарфянога фонда.

Наступным істотным адмоўным момантам у планаванні тарфяной прамысловасці мы лічым сістэматычнае з года на год урэзванне капіталаўкладанняў на жыллёвае, сацыяльна-бытавое і культурнае будаўніцтва на торфагаспадарках, што ў корані супярэчыць установкам партыі і ўрада.

У рэзультаце такога «планавання» з боку і Наркамата мясцовай прамысловасці і Дзяржплана мы ў бягучым сезоне не можам завезці на заводы да 30 проц. завербаванай патрэбнай сезоннай рабочай сілы і маем дрэнныя жыллёвыя ўмовы для пастаяннага штата, што спрыяе яго цякучасці.

Промторфкааперацыя кожны год атрымлівае ад урада ўсё большыя заданні па торфаздабычы і не праводзіць амаль ніякіх капіталаўкладанняў на паляпшэнне справы. Балоты эксплаатуюцца без належнай падрыхтоўкі, торф выбіраецца асобнымі ўчасткамі, і толькі верхнія, найменш каштоўныя слаі залежа. Участкі ўкліньваюцца ў торфмасівы, без усякай сістэмы і ўліку магчымасці арганізацыі далейшай правільнай эксплаатацыі масіва ў цэлым. Праз яшчэ некалькі год мы ў нашым тарфяным фондзе атрымаем значную колькасць бессістэмна зрэзаных масіваў, да якіх нельга будзе падыйсці ні з якага боку, каб узяць з іх астаўшыяся ніжнія, найбольш каштоўныя слаі залежа.

Якія-ж можна зрабіць вывады і прадпасылкі з усяго сказанага пры распрацоўцы плана торфаздабычы на трэцюю пяцігодку?

Нам здаецца, што асноўнае павінна звесціся да наступнага:

1. Поўная ўвязка планаў развіцця прамысловасці, энергетыкі і торфаздабычы.

2. Спыніць практыку трэстыравання дробных торфагаспадарак, перадаючы іх непасрэдна ў распараджэнне адпаведным зацікаўленым спажыўцам. Па сістэме трэстыраванай прамысловасці на працягу трэцяга пяцігоддзя давесці да поўнай магутнасці ўсе існуючыя гаспадаркі і арганізаваць 2—3 новыя магутныя.

3. З усёй астрынёй паставіць і вырашыць нарэшце пытанне, што-ж выгадней рабіць далей — ці прадаўжаць вазіць торф за некалькі дзесяткаў, а часамі і сотнень кіламетраў да спажыўцоў, ці скарыстоўваць яго на месцы здабычы і даваць па праводах электраэнергію ў прамысловыя цэнтры.

4. Планаваць водпуск капіталаўкладанняў на новыя гаспадаркі не менш, як за два гады да пачатку іх эксплаатацыі, прычым, аб'ём гэтых сродкаў павінен прадугледжваць — паслядоўна — транспарт, будаўніцтва і меліярацыю, а не наадварот.

5. У корані перагледзець пытанне з будаўніцтвам на торфагаспадарках і стварыць на іх добрыя жыллёва-бытавыя ўмовы.

6. За кошт унядрэння механізаваных спосабаў здабычы (гідраторф, багер і фрэзер) трэба шырока ўнядрыць розныя магутныя механізмы па сушцы, уборцы і вывазцы торфу, распрацаваныя ў сістэме Галоўторфа, а на сярэдніх і дробных гаспадарках — механізмы, распрацаваныя работнікамі торфапрамысловасці БССР.

Гэтыя мерапрыемствы павінны да 1942 года павялічыць прадукцыйнасць працы: па сушцы да 50 проц., па ўборцы на 150—400 проц., па пагрузачных работах да 100 проц., на здабычы на існуючых механізмах на 15—40 проц., не лічачы агульнага росту за лік унядрэння механізаваных спосабаў.

7. Адмяніць практыку снабжэння дробных торфаспажыўцоў праз сістэму промторфкааперацыі, а перадаць ім непасрэдна прылягаючыя торфмасівы і ўскласці на іх адказнасць за правільную іх эксплаатацыю. І толькі ў выпадках, калі даны масіў можа забяспечваць апалам адначасова некалькі дробных спажыўцоў, арганізаваць на ім здабычу праз промкааперацыю. Для гэтага ёй неабходна стварыць тэхнічна нармальныя ўмовы работы, перадаючы паступова вызваляемыя ў парадку рэканструкцыі элеватарныя машыны з буйных торфагаспадарак.

8. У сувязі з законам аб ахове лясоў, трэба шчыльна падыйсці да пытання торфабрыкетавання для задавалення комунальна-бытавых патрэб насельніцтва, у першую чаргу горада Менска.

9. Правесці на працягу трэцяй пяцігодкі сур'ёзныя мерапрыемствы па ліквідацыі сезоннасці ў торфапрамысловасці як па лініі пабудовы на буйных торфагаспадарках магутных заводаў штучнага абязводжвання торфу, так і па лініі іншых мерапрыемстваў больш аблегчанага тыпу.

10. Значна павялічыць выпрацоўку ізаляцыйнага будаўнічага матэрыялу з тарфянога ачосу, пабудаваўшы другую фабрыку.

11. Намеціць практычнае вырашэнне пытання камбінаванага скарыстання торфамасіваў верхавога тыпу, пускаючы верхні пласт ачосу на выраб ізаляцыйных пліт, а ніжнія пласты — на апал.

12. Паставіць на належную вышыню навукова-даследчую работу ў галіне ўжывання торфу, спыніўшы ў гэтым пытанні элементы дубліравання.

13. Аддаць сур'ёзную ўвагу пытанню насычэння торфапрамысловасці высокакваліфікаванымі кадрамі, забяспечыўшы ім належныя культурна-бытавыя ўмовы жыцця на гаспадарках.

ЗА РУБЯЖОМ

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

20 мая ля подступаў да гарадка Мунгія, у раёне Гондрамендзі (на паўночны ўсход ад Більбао) ідуць ярасныя баі. Урадавыя войскі неаднаразова адбівалі атакі інтэрвентаў і мяцежнікаў, пераходзілі ў контратаку і адкідалі праціўніка. Урэшце, не вытрымаўшы напору рэспублікапцаў, мяцежнікі пусціліся ўцякаць, кінуўшы тры кулямёты і сотні гранат. Пасля паражэння пад Мунгіяй мяцежнікі сканцэнтравалі сілы на ўчастку берагавой паласы і пачалі наступленне ў раёне на поўнач ад Мунгіі, прабуючы ўдарыць ва фланг рэспубліканцам, прарваць фронт і акружыць Мунгію. Аднак і гэта спроба пацярпела крах. Атрымаўшы адпор, мяцежнікі вымушаны былі адкаціцца ў поўным беспарадку.

Перайшоўшы на бок рэспубліканцаў салдат расказвае, што ўсе штабныя і камандныя пасады ў арміі мяцежнікаў на гэтым фронце заняты германскімі і італьянскімі афіцэрамі; гэтым абураны не толькі салдаты, але і афіцэры-іспанцы, якія знаходзяцца на службе ў фашыстаў.

***

Згодна вестак агенцтва Гавас, рэспубліканскія часці, падтрыманыя авіяцыяй і артылерыяй, занялі пасля ярасната бою, пачатага 20 мая, Гондрамендзі (на паўночны ўсход ад Більбао, у сектары Мунгія).

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

Згодна зводкі іспанскага міністэрства абароны, ў сектары Андалузскай дарогі мяцежнікі прадпрынялі 20 мая атаку. Пасля лютага бою рэспубліканцы перайшлі ў контратаку і прымусілі праціўніка адступіць. Мяцежнікі панеслі цяжкія страты.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

20 мая ў сэктары Пасабланка (на поўнач ад Кардовы) мяцежнікі атакавалі пазіцыі рэспубліканцаў у раёне Вільяарта, недалёка ад Овехо. Артылерыйская падрыхтоўка праводзілася 105-міліметравымі гарматамі. 32 самалёты мяцежнікаў бамбардыравалі пазіцыі рэспубліканцаў, скінуўшы велізарную колькасць бомб. Гэтай атакай мяцежнікі імкнуліся аднавіць свае ранейшыя пазіцыі, бо ў часе апошніх наступленняў рэспубліканцы клінам урэзаліся ў перадавыя пазіцыі мяцежнікаў. Атака мяцежнікаў была адбіта. Мяцежнікі панеслі вялікія страты.

НАПЯРЭДАДНІ СЕСІІ ЛІГІ НАЦЫЙ

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі, часовая рэзідэнцыя ўрада), 21 мая. (БЕЛТА). Советам міністраў зацверджан склад іспанскай дэлегацыі на чарговую сесію Совета Лігі нацый. Першым дэлегатам назначан былы міністр замежных спраў дэль Вайо, другім — пасол у Лондане Аскаратэ, трэцім — пасланнік Іспаніі ў Чэхаславакіі Асуа.

***

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 21 мая. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе, што прадстаўнік Іспаніі ў Лізе нацый дэль Вайо вылецеў учора раніцою на самалёце ў Парыж, адкуль адправіцца ў Жэневу. Вайо вязе «Белую кнігу», якую прадставіць Совету Лігі нацый 24 мая. У гэтай кнізе змяшчаюцца копіі і фатаграфіі 101 дакумента, знойдзеных у італьянскіх палонных і падабраных на полі бою ў раёне Гвадалахары пасля адступлення італьянскіх войск. Гэтыя дакументы з'яўляюцца неабвержным доказам, што італьянская ваенная інтэрвенцыя ў Іспаніі ажыццяўляецца ў буйным маштабе.

Новае кафе «Лета» на рагу вуліц Энгельса і Комуністычнай. Фото В. Грунтфеста.

ВЫКРЫЦЦЁ ТАЙНЫХ ФАШЫСЦКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ

ВАЛЕНСІЯ, 21 мая. (БЕЛТА). Мадрыдская паліцыя раскрыла ў Алькала дэ Энерэс (недалёка ад Мадрыда) фашысцкую арганізацыю, члены якой выпрацавалі план нападу на мясцовую турму. Пры вобыску ў арыштаваных знойдзены фашысцкія пракламацыі, зашыфраваныя спісы членаў левых партый, зашыфраваныя спісы членаў фашысцкай арганізацыі і іншыя дакументы. У садзе ў аднаго з арыштаваных знойдзена закапаная ў зямлі зброя. Арыштавана 10 чалавек.

У самым Мадрыдзе пры вобыску ў кватэры нейкага Брыонес знойдзен тайны радыёперадатчык і 7 снарадаў розных калібраў. У гаражы гэтага дома выяўлен падземны ход, які вёў у склеп, дзе знойдзены ручныя гранаты і выбуховыя рэчывы. Там-жа знойдзена закапаная ў зямлі другая скрыня з вялікай колькасцю выбуховых рэчываў, а таксама 12 кілё пораху, дзве вінтоўкі, карабін і 420 патронаў. Брыонес арыштаваны.

СУД НАД „ПАВЕТРАНЫМІ" БАНДЫТАМІ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 21 мая. (БЕЛТА). Карэспандэнт агенцтва Гавас паведамляе з Більбао (сталіца краіны баскаў), што ўчора ў народным трыбунале пачаўся працэс двух германскіх лётчыкаў Вальтэра Кінцле і Гунтэра Шульцэ. Абодва лётчыкі былі ўзяты ў палон 5 красавіка ў раёне Очандыяно на паўночным фронце.

Як высвятляецца з допыту, Кінцле з'яўляецца лейтэнантам-лётчыкам германскай арміі. У лютым ён прыбыў на параходзе ў Кадыкс.

Атрымаўшы чын капітана, ён узяў на сябе камандаванне эскадрыльяй у складзе 9 самалётаў. Кінцле пералічыў аэрадромы на Біскайскім фронце, у якіх ён прымаў удзел. Далей ён указаў, што ўсе пілоты эскадрыльі — немцы. Кінцле заявіў паказаў, што ўсе пілоты ў Віторыі — немцы і ўсе самалёты — германскай вытворчасці.

Другі лётчык Гунтэр Шульцэ служыў у эскадрыльі Кінцле. 30 снежня ён прыбыў у Лісабон. Паводле яго слоў, яму было невядома, у якім раёне зроблены самалёты эскадрыльі.

Пракурор у сваёй прамове ўказаў, што абвінавачваемыя служылі ў эскадрыльях, якія складаліся з германскіх самалётаў, кіруемых германскімі пілотамі. «Я заяўляю перад усім светам, — падкрэсліў пракурор, — што краіна баскаў з'яўляецца ў сучасны момант ахвярай агрэсіі з боку германскай авіяцыі».

Народны трыбунал прыгаварыў Вальтэра Кінцле і Гунтэра Шульцэ да кары смерці.

Гнусная дзейнасць рэнегата Дорыо

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 21 мая. (БЕЛТА). Учора ў прадмесці Парыжа — Сен-Дэні адбыўся шматлюдны мітынг, на якім выступілі комуністычныя аратары, выкрываўшыя фашысцкую дзейнасць ганебнага рэнегата Дорыо. Выступаўшыя патрабавалі выключыць Дорыо з муніцыпальнага савета (гарадскога самакіраўніцтва) у Сен-Дэні. Сакратар сацыялістычнай арганізацыі Сен-Дэні поўнасцю падтрымаў патрабаванні компартыі.

У прынятай рэзалюцыі прысутныя ўдзельнікі мітынга патрабуюць адхіліць Дорыо і распусціць муніцыпальны совет у Сен-Дэні.

Справа польскіх пагромшчыкаў

ВАРШАВА (сталіца Польшчы), 21 мая. (БЕЛТА). У Кракаве пачаўся гучны працэс 49 удзельнікаў антысеміцкага выступлення (нацыянал-дэмакраты) — правай партыі, якая знаходзіцца ў апазіцыі да ўрада пілсудчыкаў) у Мысленіцах (Кракаўскае ваяводства). Узброеная група эндэкаў, якая напала на мястэчка і ўчыніла пагромы, разграміла і падпаліла шэраг крамаў і дамоў...

На працэсе прысутнічаюць 40 карэспандэнтаў розных польскіх газет і некалькі замежных. Абаронцамі падсудных выступілі 14 адвакатаў — эндэкаў. Падсудныя і іх абаронцы трымаюцца на судзе вызываюча.

На працэсе мае месца нямала антысеміцкіх выпадаў, якія ўсё больш ператвараюць суд у трыбуну адкрытай антысеміцкай прапаганды.

Англія дабіваецца перамір'я ў Іспаніі

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 21 мая. (БЕЛТА). Як паведамляе дыпламатычны аглядальнік кансерватыўнай газеты «Морнінг пост», англійскі ўрад прапанаваў урадам асноўных дзяржаў, якія прымаюць удзел у пагадненні аб неўмяшанні, дабівацца ўстанаўлення перамір'я ў Іспаніі для таго, каб усе іншаземныя добраахвотнікі маглі пакінуць межы Іспаніі.

Глава іспанскага ўрада Негрын у сваёй заяве адносна гэтай прапановы ўказаў на немагчымасць пасрэдніцтва ва ўмовах грамадзянскай вайны, падкрэсліўшы, што барацьба адбываецца паміж законным урадам і мяцежнікамі.

Праф. ВІЗЕ

ГІСТОРЫЯ ЗАВАЯВАННЯ ПАЎНОЧНАГА ПОЛЮСА

— Дасягненне Паўночнага полюса з'яўлялася асноўнай задачай палярных даследчыкаў у XIX і пачатку XX стагоддзя. Упершыню яна была вырашана амерыканцам Робертам Піры, які з незвычайнай упартасцю на працягу 23 год снаражаў на полюс адну экспедыцыю за другой. У красавіку 1909 г. яму, нарэшце, удалося ўстанавіць на Паўночным полюсе амерыканскі флаг. Да полюса Піры ішоў пеша па дрэйфуючых крыгах, а складзены на нартах груз цягнулі сабакі. Пры такім спосабе транспарту груз амерыканскага палярніка мог быць, вядома, толькі мінімальным і, значыць, недастатковa поўным для навуковых работ. Таму і навуковыя рэзультаты полюснай экспедыцыі Піры былі вельмі нязначны.

Следам за Піры спробы адкрыць Паўночны полюс былі зроблены ўжо па паветру. Але над полюсам толькі пралятaлі, не зніжаючыся на лёд.

Першым дасягнуў Паўночнага полюса па паветру амерыканец Бэрд у 1926 годзе. Некалькі пазней у тым-жа годзе над полюсам праляцела экспедыцыя на дырыжаблі «Нарвегія» на чале з Амундсенам.

Нарэшце, у 1928 годзе Паўночны полюс быў дасягнут дырыжаблем «Італія», якім кіраваў Умберто Нобіле.

Калі экспедыцыя Піры дала надзвычай мала навуковых рэзультатаў, то яшчэ менш дабіліся паветраныя экспедыцыі. Можна сказаць, што Паўночны полюс хоць фармальна і дасягнут, пры тым нават 4 разы, вывучэнне прырод гэтай часткі Арктыкі, аднак, яшчэ і не пачыналася.

Гэту апошнюю задачу і ставіць перад сабою совецкая экспедыцыя, якая з'яўляецца ў адрозненне ад усіх папярэдніх не рэкардсменскай, а ў поўным сэнсе слова навуковай.

СТАХАНАВЕЦ СЕРАДА ВЫКАНАЎ СВАЁ СЕЗОННАЕ ЗАДАННЕ

Сістэма торфпромкааперацыі БССР вырасціла за апошнія гады кадры выдатных стаханаўцаў, якія змагаюцца з дня ў дзень за перавыкананне плана.

Адным з лепшых стаханаўцаў з'яўляецца тав. Серада Пётр Іванавіч, разчык торфу арцелі «Зара рэвалюцыі», Менскага раёна.

У 1936 годзе ён дабіўся рэкорднай здабычы і наразаў да 34.000 торфаплітак за дзень.

Сёлета Серада таксама не здае тэмпаў. З самага пачатку сезона ён сістэматычна выконвае норму на 230 проц.

15 мая Серада першым у БССР датэрмінова закончыў выкананне свайго сезоннага задання ў 480.000 торфаплітак. Выдатны стаханавец абавязаўся да канца сезона даць паўтара мільёна торфаплітак.

НОВАЕ У ПАДРЫХТОЎЦЫ КАДРАЎ ДРУКУ

Замест існаваўшых да гэтага часу двухгадовых і кароткатэрміновых завочных курсаў пры Усесаюзным комуністычным інстытуце журналістыкі імя «Праўды» арганізавана трохгадовае завочнае аддзяленне Інстытута журналістыкі.

На завочнае аддзяленне ВКІЖ, якое дае вышэйшую адукацыю і правы асноўнага інстытута журналістыкі, прымаюцца незалежна ад партыйнасці ўсе работнікі друку, маючыя закончаную сярэднюю адукацыю.

Заявы аб прыёме на завочнае аддзяленне прымаюцца да 1 ліпеня 1937 года.

Іспыты па гісторыі ВКП(б), літаратуры, рускай мове, фізіцы, хіміі, геаграфіі, матэматыцы ў аб'ёме поўнай сярэдняй школы і ўстановачная канферэнцыя завочнікаў праводзяцца ў Маскве з 5 па 20 ліпеня.

ПАПЯРЭДЗІЛІ АВАРЫЮ

10 мая пасажырскі поезд № 157 адпра віўся са станцыі Менск-пасажырская н станцыю Радашковічы. Пры падыходзе д Западнага маста ў паравоза з прычыны лопнуўшага сцержня на шлях выпала бу ферная талерка. Угон гэтай талеркі бок стрэлкі стварыла пагрозу аварыі поезда. У гэты час на шляхах працава саставіцель-стаханавец тав. Тарасевіч. Е заўважыў небяспеку і хутка падаў сігна спынення поезда. Сігнал заўважыў галоў ны кандуктар поезда т. Чуеўскі, які ад разу-ж спыніў поезд аўтаматам стоп-кра на. Аварыя была папярэджана.

Загадам начальніка станцыі т. Вар жэйкіна саставіцелю-стаханаўцу т. Тара севічу і галоўнаму кандуктару Чуеўск му абвешчаны падзякі і выданы граш выя прэміі.

ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫ ВЕЧАР, ПРЫСВЕЧАНЫ БІРАБІДЖАНУ

21 мая ў клубе імя Сталіна адбыўся ін тэрнацыянальны вечар, прысвечаны тро годдзю аснавання яўрэйскай аўтаномна вобласці Бірабіджан. На вечары прысу нічаў азетаўскі актыў Менска, стаханаўц прадпрыемстваў і інш. З дакладам аб с цыялістычным будаўніцтве ў Бірабіджа выступіў член прэзідыума Цэнтральна совета АЗЕТ СССР т. Рашкес. Прысутны з вялікай увагай слухалі даклад аб жыц ці і будаўніцтве адроджанага края, я квітнее пад сонцам Сталінскай Канстыт цыі. На вечары з чыткай сваіх верш выступілі яўрэйскія паэты тт. Шівэдзі Платнер, Грубіян і інш. У канцы адбы ся канцэрт.

ЛЕТНІ ТЭАТРАЛЬНЫ СЕЗОН

У гэта лета ў Менску і ў буйнейш гарадах БССР апрача рэспубліканск тэатраў будуць працаваць два маскоўск і два украінскіх тэатры. Апрача таго жніўні ў Менску мяркуюцца гастролі М скоўскага дзяржаўнага тэатра балета п кіраўніцтвам заслужанай артысткі р публікі Віктарыны Крыгер.

Маскоўскі Цэнтральны Тэатр Чырвон Арміі пачне свае гастролі з 1 чэрвеня памяшканні Беларускага дзяржаўна драматычнага тэатра (былы БДТ-1). працягу месяца ён пакажа «Год 19-й» Прута, «Слава» — Гусева, «Мещане» М Горкага, «Я вас люблю» — Пру «Васса Железнова» — М. Горкага.

У Магілеве з 30 мая пачне працава Сталінскі Украінскі тэатр. Потым ён раедзе ў Гомель і з 20 чэрвеня па 9 лепеня будзе працаваць у Менску ў мяшканні Дзяржаўнага яўрэйскага тэат БССР. Маскоўскі тэатр «МОСП» такса пачне сваю работу 1 чэрвеня ў Віцебс У яго рэпертуары «Враги» — М. Горка «Мятеж» — Фурманава, «Дело рядов Шабунина» — Никулина, «Профес Мамлок» — Вольфа і інш. Гэты-ж тэ з 20 чэрвеня па 1 ліпеня будзе дава пастаноўкі ў Гомелі, з 2 па 9 ліпеня Бабруйску і 10 ліпеня па 1 жніўня ў М ску.

Дзяржаўны польскі тэатр Украін 18 па 28 ліпеня дасць 10 пастановак Гомелі, а з 29 ліпеня па 8 жніўня бу працаваць у Менску.

Адначасова з прыездам у БССР скоўскіх і украінскіх тэатраў Белар дзяржаўны драматычны тэатр з 4 чэрв па 6 ліпеня выедзе на гастролі ў Данб Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР на вень едзе працаваць у Ленінград.

ПАПРАЎКА

У інфармацыі аб Барысаўскай парт най канферэнцыі — глядзі «Звязду» 22 мая, па віне стыліста Балашкова пушчана скажэнне прозвішча. Зам Манаеў — патрэбна чытаць Майсееў.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

ПАВЕДАМЛЕННІ

— Вечар, прысвечаны 25-годдзю газеты «Праўда», адбудзецца 25 мая 1937 г. у 8 гадзін вечара ў вялікай зале Дома партактыва. Білеты можна атрымаць у горрайкомах.

Аддзел культуры і прапаганды ленінізма Менгаркома КП(б)Б.

— Сход комуністаў, якія займаюцца ў гуртках па вывучэнню гісторыі ВКП(б) (павышанага тыпу) Варашылаўскага раёна па пытанню: пісьмо таварыша Сталіна да складальнікаў падручніка гісторыі ВКП(б) і далейшыя задачы партыйнай прапаганды — адбудзецца 25 мая ў 7 гадзін вечара ў памяшканні Дома асветы (Комуністычная, 19).

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 23 МАЯ

8.30 — «Апошнія паведамленні». 11.00 — мантаж оперы Кюі «Капітанская дачка». 13.30 — літаратурная перадача. 14.20 — канцэрт для калгаснікаў. 16.00 — песні барацьбы і перамог. 17.00 — перадача для дзяцей. 18.30 — завочная партвучоба. 20.30 — канцэрт з твораў Рымскага-Корсакава і Чайкоўскага. 22.00 — літаратурна-музычная перадача: «Сялянства Іспаніі» 23.00 — «Апошнія паведамленні». 23.15 — «Апошнія паведамленні» на польскай мове.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР (БДДТ)
23 мая Абан. № 115
СКУПЫ

Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра — БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
23 мая Абан. № 45
ФЛОРЫЯ ТОСКА

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
ТРЫНАЦЦАЦЬ
на летняй эстрадзе — канцэрт. адзд.

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
АЛМАС
на летняй эстрадзе — джаз-аркестр

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
«ПЕТЭР»

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ ПЕТРА ВІНАГРАДАВА

МЕНЛАРКУ патрабуюцца АФІЦЫЯНТКІ і РАБОТНІКІ па продажу марожанага.
ЗВЯРТАЦЦА: Энгельса, 8.

25 МАЯ
ПЕРШЫ ТЫРАЖ ВЫІГРЫШАЎ ПАЗЫКІ
ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ
(ВЫПУСК ЧАЦВЕРТАГА ГОДА)

АСОБЫ, ЯКІЯ НЕ АБМЯНЯЛІ АБЛІГАЦЫІ РАНЕЙ ВЫПУШЧАНЫХ МАСАВЫХ ДЗЯРЖПАЗЫК НА АБЛІГАЦЫІ ПАЗЫКІ «ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ» (ВЫПУСК 4 ГОДА) У АРГАНІЗАВАНЫМ ПАРАДКУ, МОГУЦЬ АБМЯНЯЦЬ ІХ ВА ЎСІХ ЦЭНТРАЛЬНЫХ, РАЁННЫХ АШЧАДКАСАХ І АШЧАДКАСАХ ПЕРШАГА РАЗРАДА.

АСОБЫ, ЯКІЯ НЕ АБМЯНЯЛІ СВАЕ АБЛІГАЦЫІ, ТРАЦЯЦЬ ПРАВА НА ЎДЗЕЛ У ПЕРШЫМ ТЫРАЖЫ ПАЗЫКІ «ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ» (ВЫПУСК 4 ГОДА), ЯКІ НАЗНАЧАН НА 25 МАЯ Ў МАСКВЕ.

КІРАЎНІЦТВА АШЧАДКАС І ДЗЯРЖКРЭДЫТА БССР.

ЛЕКТОРЫЙ ПРЫ ЦЭНТРАЛЬНЫМ ДОМЕ ТЭХНІКІ
(Комсамольская, 25).
23 МАЯ Ў 8 ГАДЗІН 30 МІНУТ ВЕЧАРА ДЛЯ ГАСПАДАРНІКАЎ, ІНЖЫНЕРНА-ТЭХНІЧНЫХ РАБОТНІКАЎ І СТАХАНАЎЦАЎ АДБУДЗЕЦЦА ЛЕКЦЫЯ МАЁРА тав. ГУДЗЯ НА ТЭМУ:
„БУДУЧАЯ ВАЙНА"
ЗАПРАШАЛЬНЫЯ БІЛЕТЫ ПА ПРАДПРЫЕМСТВАХ. ПРОДАЖ БІЛЕТАЎ У КАНЦЫЛЯРЫІ ДОМА ТЭХНІКІ з 2 да 4 гадзін дня.

ТРЭСТ ЗЯЛЁНАГА БУДАЎНІЦТВА
(К. Маркса, 60. Тэл. 24-231)
ЗАКЛЮЧАЕ ДАГАВАРЫ на ўпрыгожанне КВЕТКАМІ
фабрычна-заводскіх тэрыторый, жактаў, установ, школ і т. д.
АРАНЖАРЭЙНА-ПАРНІКОВЫЯ ГАСПАДАРКІ ТРЭСТА ПРАДАЮЦЬ У ВЯЛІКІМ ВЫБАРЫ
КВЕТКАВУЮ РАСАДУ
ПА ПАНІЖАНЫХ ЦЭНАХ.
РАСАДУ МОЖНА НАБЫЦЬ У САДАВОДСТВАХ ПА ВУЛІЦАХ ВАРАШЫЛАВА, 3, К. МАРКСА, 60 І Ў САДАВОДСТВЕ № 3 ПА БАРЫСАЎСКАМУ ТРАКТУ, ЗА ПАРКАМ КУЛЬТУРЫ І АДПАЧЫНКУ.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПОЛІТЭХНІЧНЫ ІНСТЫТУТ
абвяшчае НАБОР на 1937-1938 навучальны год.

Інстытут рыхтуе інжынераў па наступных спецыяльнасцях:
1. ІНЖЫНЕРАЎ-БУДАЎНІКОЎ па арганізацыі і вытворчасці будаўнічых работ.
2. ІНЖЫНЕРАЎ-БУДАЎНІКОЎ па ацяпленню, вентыляцыі і цеплафікацыі.
3. ІНЖЫНЕРАЎ-ТЭХНОЛАГАЎ-МЕХАНІКАЎ.
4. ІНЖЫНЕРАЎ-ГІДРАТЭХНІКАЎ-МЕЛІЯРАТАРАЎ.
5. ГОРНЫХ ІНЖЫНЕРАЎ па торфу.
6. ІНЖЫНЕРАЎ-ХІМІКАЎ-ТЭХНОЛАГАЎ сілікатнай прамысловасці.
7. ІНЖЫНЕРАЎ-ХІМІКАЎ-ТЭХНОЛАГАЎ брадзільнай прамысловасці.

У інстытут прымаюцца асобы ад 17 да 35 год, якія маюць закончаную сярэднюю адукацыю (скончыўшыя дзесяцігодку, дзевяцігодку да 1935 г., профшколы з 3-гадовым навучаннем на базе сямігодкі, рабфакі, тэхнікумы) або атрымаўшыя атэстат аб сканчэнні сярэдняй школы ў парадку экстэрната.

Паступіўшыя ў інстытут падвяргаюцца іспытам па ўстаноўленай праграме.

УВАГА. Выдатнікі сярэдняй школы (дзесяцігодка), якія маюць права паступлення ў вышэйшыя навучальныя ўстановы без экзаменаў, пры паступленні на будаўнічы факультэт падвяргаюцца праверачным іспытам па маляванню.

Прыём заяў аб залічэнні праводзіцца да 1 жніўня.

Іспыты з 1 па 20 жніўня.

Па патрабаванню паступаючых высылаецца падрабязны праспект, які характарызуе профілі падрыхтоўваемых інстытутам інжынераў, а таксама праграмы прыёмных іспытаў.

Да заявы неабходна прыкласці: а) падрабязную аўтабіяграфію, б) атэстат аб сканчэнні сярэдняй навучальнай установы (ў арыгінале), в) пашпарт (прад'яўляецца асабіста), г) пасведчанне лекавай установы аб стане здароўя, д) тры фотакарткі з подпісам, засведчаным дзяржустановай (размер 3х4, здымак без галаўнога ўбора), е) даведку аб адносінах да вайсковай павіннасці (для ваеннаабавязаных).

Студэнты забяспечваюцца стыпендыяй, згодна існуючых правіл. Іншагароднія забяспечваюцца інтэрнатам. Сем'і студэнтаў жылплошчай не забяспечваюцца.

Дакументы накіроўваць па адрасу: г. Менск, вул. Пушкіна (б. Барысаўскі тракт), № 55-а, дырэктару Беларускага політэхнічнага інстытута.

ДЫРЭКЦЫЯ ІНСТЫТУТА.

БЮРО абслугоўвання спажыўцоў электраэнергіі УСП
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА АБАНЕНТАЎ, ЯКІЯ ЗДАЛІ ДА 6 МАЯ ДЛЯ ПРАВЕРКІ
ЭЛЕКТРАШЧОТЧЫКІ,
ШТО ЯНЫ ПАВІННЫ БЫЦЬ АТРЫМАНЫ ДА 27 МАЯ.
Не атрыманыя шчотчыкі будуць ЗДАНЫ Ў СКЛАД УСП.
АДМІНІСТРАЦЫЯ.

БЕЛДЗЯРЖКІНО
даводзіць да ведама арганізацый, клубаў і школ
што ЁСЦЬ У ПРОДАЖЫ
ГУКА-КІНОПЕРАСОЎКІ
разлічаныя на аўдыторыю да 275—300 глядачоў.
ПРЫМАЮЦЦА таксама заяўкі на ўстаноўку кінагукавой апаратуры стацыянарнага тыпу.
Звяртацца: Менск, Совецкая, 90, пакой № 3.
БЕЛДЗЯРЖКІНО.

18 мая пайшоў з дому хлопчык Коля ПРЫТЫКА, 13 год. Просьба да асоб, якія ведаюць аб яго месцазнаходжанні, паведаміць па адрасу: БССР, Заслаўскі раён, Семкава-Гарадзецкі сельсовет, вёска Семкава-Гарадок, Сяргею Грыгаравічу Прытыку.

Уп. Галоўлітбела № К—2105.
Друкарня газеты «Звязды». Менск, Совецкая, 63.
К., К., С.